

A Magyar
Víziközmű
Szövetség
lapja

XXIV/2016.
3. szám

Öko-Aqua 2016 Víziközmű Konferencia és Szakkiállítás

2016
3

VÍZ MŰ PANORÁMA

KÉT KÖZGYŰLÉSRŐL ÉS EGY IGAZGATÓI ÉRTEKEZLETRŐL

A 2016. február 24-i igazgatói értekezlet

Mivel a 2015. december 9-én megtartott közgyűlés elutasította a beterjesztett stratégiát, az alapszabály és a választások rendjének módosítását, valamint a VSZA-val (Víziközmű Szakmai Adatbankkal) kapcsolatos indítványokat, az elnökség az értekezlet megrendezésével fórumot kívánt teremteni a kifogásolt részek javítására. A megbeszélést megelőzően a dokumentumok a korábbi észrevételek figyelembevételével már átdolgozásra kerültek, az átbeszélés ennek mentén folyt.

A stratégia legfontosabb módosítása abban állt, hogy kikerültek belőle a bizonytalan költségvonzatú elemek. Az alapszabály, illetve a választások rendjének módosításánál tisztázták a szövetség alapszabályba kerülő céljait, az elnök és az alelnök(ök) választásának rendjét, illetve a vízipar szerepét, a titkos szavazások módját.

A VSZA úgy került vitára, hogy a koncepció alapvetően módosult. Ennek lényege, hogy a szolgáltató szervezeteknek csak a hatóságok, a hivatal felé amúgy is kötelezően elkészítendő adatokat kell elküldeniük a szövetségnek változatlan struktúrában. Vitát az váltott ki, hogy ez mennyiben legyen kötelező jellegű, kapcsolódjon-e hozzá szankció, illetve az érzékeny adatok kezelésének mi legyen a módja. Az értekezlet bár nem hozott formális döntést, de a résztvevők a VSZA egyszerűsített változatát lé-

nyegében nem kifogásolták, viszont a két utóbbi kérdéskörben nem jutottak konszenzusra.

A 2016. március 30-i közgyűlés

A jelenlét szokatlanul magas, 90,6%-os volt. Az első napirendi pontként tárgyalt 2015. évi beszámolóból megtudhattuk, hogy a MaVíz bevétele 275 millió forint volt, a kiadás ennél 75 ezer forinttal kevesebb, vagyis a gazdálkodás

Összeállította:
ZSEBŐK LAJOS
főszerkesztő

pozitív, nullszaldó körüli eredménnyel zárt. Magam innen tudtam meg, hogy jelenleg 38 szolgáltató tagja van a MaVíznek (az engedélyvel rendelkező 41 szervezetből), és a vízipari

A március 30-i közgyűlés

Vízű Panoráma / A Magyar Víziközmű Szövetség lapja
Kiadja a Magyar Víziközmű Szövetség
Felelős kiadó Nagy Edit / Főszerkesztő Zsebők Lajos
A főszerkesztő munkatársai Várszegi Csaba, Schabert Dóra, Tary Dávid
Szerkesztőség 1051 Budapest, Sas utca 25., IV. em.
Telefon +36 30 315 2472 E-mail vizmu.panorama@maviz.org
Honlap www.maviz.org/vizmupanorama
Hirdetésszervezés Schabert Dóra / E-mail schabert.dora@maviz.org
Lapterv BrandAvenue / Korrektor Tary Dávid
Nyomda Present Művészeti és Szolgáltató Kft.
Nyilvántartási szám B/SZI/1925/1993 302-5066
ISSN 1217-7032 / Minden jog fenntartva

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult
www.observer.hu OBSERVER

2016
**VÍZ
MŰ**
PANORÁMA

A Vízű Panoráma
a megjelenéssel
egy időben elérhető
a MaVíz honlapján!

Részlet a közgyűlés jegyzőkönyvéből

Dr. Szabó Iván (a Vízipari Tagozat elnöke, Dr. Szabó Iván Ügyvédi Iroda) elmondta, azt tartotta helyesnek, hogy még az alapszabályról szóló vitát megelőzően szót kérjen. Örömteli hírt kíván közölni. Ismert már, hogy az Elnökség tagjai le kívánnak mondani. Ehhez csatlakozik. Jelen nyilatkozatával lemond a Vízipari Tagozat elnöki tisztségéről. A lemondásának két oka van, az egyik személyes, a másik szervezeti jellegű, de összefüggenek. Amikor 2013-ban elvállalta a Vízipari Tagozat vezetését, akkor még úgy gondolta, hogy lehetséges vízipari érdekképviseleti munkát végezni a MaVízben. Számos próbálkozásuk volt, számos reformot kívántak bevezetni, de ezek elbuktak. Ilyenkor egy elnöknek az a dolga, hogy lemondjon, ha nem volt képes megfelelően képviselni az általa vezetett tagozat érdekeit. Úgy érzi, jelenlegi formájában a vízipar tehetetlen a MaVízben belül. Nem lehet úgy érdekképviseletet folytatni, hogy megfenyegetik az elnökségi tagot, ha nem megfelelően szavaz, vagy nem fogják a termékeit vásárolni. Ez egy gyáva rendszer, amit nem szeret. Ez a szervezeti oka a lemondásának. A személyes ok, hogy nem kívánja tovább terhelni személyével a MaVíz szervezetét. 2010-ben, amikor a víziközmű-törvény megalkotásakor egy kis csapat élére állt, hitt abban, hogy amit tesznek, az helyes és szükséges. Magára vállalta a törvény szószólójának szerepét, bár tudta, hogy ezzel utált személy lesz. Felvállalta az öt ért támadásokat, mert akkor még hitt ebben. Most már nem hisz benne. A sunyi barátoktól fél. Bizonyos emberek nem védtek meg azt az ügyet, amit képviselt. Így már terhére van a szervezetnek. A vízvilág napi ünnepségen az egyik állami vezető odament hozzá, és azt kérdezte tőle, hogy mit csinál még itt, mik az érdekei a vízművekben, kik az emberei. Nem értette a kérdést, hiszen meggyőződésből volt ott. Ezen az állami vezető csak nevetett. Így már ő sincs meggyőződve arról, hogy a Vízipari Tagozatot megfelelően képviselheti a MaVízben. Hogy ne legyenek kétségek a jövőbeni szerepvállalását illetően, nemcsak hogy lemond a tisztségéről, hanem ezennel mint tagszervezet ki is lép a MaVízből. Szeretné megköszönni a Vízipari Vezetőség áldozatos munkáját. Sokat dolgoztak, még a szabad idejük terhére is. Az alapszabályt még meg fogja szavazni, mivel erre a Vízipari Vezetőség felhatalmazta, a vitában azonban nem kíván részt venni, és utána el is kívánja hagyni a közgyűlést.

tagok száma 105. A beszámolót a közgyűlés a Víz az Élet Alapítvány beszámolójával közösen egyhangúlag elfogadta.

Napirenden kívüli érdekes epizód következett azzal, hogy dr. Szabó Iván, a Vízipari Tagozat elnöke szót kért, és bejelentette lemondását minden MaVíz-es tisztségéről, vagyis a Vízipari Tagozat elnöki posztjáról, valamint a Mavíz alelnöki posztjáról, és bejelentette, ügyvédi irodája kilép a MaVízből.

Ezt követően a közgyűlés elfogadta a Víz az Élet Alapítvány 2015. évi beszámolóját, a MaVíz stratégiáját, az új alapszabályt, a titkos szavazás rendjéről szóló szabályzatot, a VSZA (Víziközmű Szakmai Adatbank) működési rendjéről szóló szabályzatot, valamint a VSZA koncepcióját. A korábbi választási szabályzatot hatályon kívül helyezte.

A közgyűlést követően Kurdi Viktor elnök, továbbá Tőke László, Kugler Gyula és Dr. Csák Gyula elnökségi tagok benyújtották lemondó nyilatkozatukat azzal, hogy elnöki, illetőleg elnökségi tagi tisztségükről – a szövetség új Elnökségének megválasztásával egyidejűleg, de legkésőbb – 2016. május 11-i hatállyal lemondanak. Lemondásuk indoka:

Tekintettel arra, hogy a közgyűlés 2016. március 30-i döntésével elfogadta a szövetség új alapszabályát és stratégiáját, melyek az elkövetkezendő időszakra meghatározzák a szövetség működését, álláspontjuk szerint a tagszervezeteknek az aktuális stratégia végrehajtását az újonnan megválasztott tisztségviselőkre célszerű bízniuk, akiket a közeljövőben a szövetség irányítására felhatalmaznak. Mivel a MaVíz alapszabályának értelmében amint a Elnökség létszáma 5 fő alá csökken (legké-

sőbb 2016. május 11-én, a lemondás hatálybalépésével), a teljes Elnökség mandátuma megszűnik, a Magyar Víziközmű Szövetség működőképességének fenntartása érdekében a tagszervezetek kezdeményezték a közgyűlés összehívását 2016. május 10-re az új vezető

A lemondását bejelentő dr. Szabó Iván

tisztségviselők megválasztása céljából.

A május 10-i közgyűlés

A közgyűlés napirendje a MaVíz elnökének, elnökségének és az új jelölő bizottságnak megválasztása volt. A választások 93,36 %-os jelenlét mellett, titkos szavazással történtek oly módon, hogy a szolgáltató tagszervezetek a felhasználói egyenértékekkel arányos közgyűlési szavazat számukat nyomtatott szavazati címetekben kapták meg, és adták le a jelöltekre.

Az elnöki tisztségre az egyetlen jelölt Kurdi Viktor a Bácsvíz Zrt. elnök-vezérigazgatója volt, akit a közgyűlésen megjelent a 35 tagszervezet egyhangúlag, 100 %-os arányban elnökké választott.

Az elnökség betölthető hét helyére tizenhat jelölés érkezett. Ketten ezt nem fogadták el, illetve a már megválasztott elnök visszalépett a jelöltségtől. A közgyűlésen elhangzott és megszavazott javaslatra viszont egy fővel, dr. Jelen Tamással gyarapodott a jelöltek száma. Így a 7 helyre végül is 14 jelölt volt.

Kurdi Viktor a MaVíz elnöke

A frissen megválasztott elnök szavai

Köszönöm a támogatás, ígérem, igyekszem megfelelni ennek a bizalomnak.

Azt hiszem, ezzel az elnökséggel nem csupán az életben, de a MaVíz-ben is új fejezet következik. Lehet elcsépeltnék tünik az érdekvérvényesítés szó, mégis azt kell mondanom, ez lesz az elkövetkező időszak meghatározó és legfőbb tennivalója. Azt is gondolom, hogy ezt a szót, még inkább a tevékenységünket újra kell értelmeznünk, hogy eredményesebbek legyünk. Hiszem, hogy így lesz. Van új stratégiánk és tudom, hogy megvan a szándék ahhoz, hogy érvényre juttassuk. Én magam azon leszek, hogy proaktívan, nem az események után kullogva, és a tagszervezeteket bevonva tegyük ezt. Tehát hatékonyabb MaVíz-et szeretnék, de olyat is, amiben jól érzi magát minden tagszervezet. Ha együtt tudunk működni és mindenki konszenzusra törekszik, elérhetjük a kitűzött céljainkat.

Rádonyi László, a Soproni Vízmű Zrt. vezérigazgatója, aki a legtöbb észrevételt tette

A megválasztott elnökségi tagok

dr. Csák Gyula ALFÖLDVÍZ ZRT., Haranghy Csaba Fővárosi Vízművek Zrt., Istókovics Zoltán Szegedi Vízmű Zrt., dr. Jelen Tamás ÉDV Zrt., Kugler Gyula BAKONYKARSZT ZRT., Sándor Zsolt Tettye Forrásház Zrt. Tőke László PANNONVÍZ ZRT.

A jelölőbizottság megválasztott tagjai

Bodor Dezső Szegedi Vízmű Zrt., Csörnyei Géza Fővárosi Vízművek Zrt., Kis István FEJÉRVÍZ ZRT, Üszögh Lajos MIVÍZ ZRT, Varga Ákos Soproni Vízmű Zrt.. A megválasztott póttagok: Csongrádi Zoltán PANNON-VÍZ ZRT, Hajdú Gábor TRV ZRT, Pallaghy Orsolya DRV ZRT.

INTERJÚ DR. SZENTE ISTVÁNNAL, A NEMZETI FOGYASZTÓVÉDELMI HATÓSÁG FŐIGAZGATÓJÁVAL

Azért választottuk az NFH főigazgatóját a „nagy szakmai interjú” alanyának, mert fontosnak tarjuk, hogy a szolgáltatást meghatározó műszaki tevékenységek mellett olyan szolgáltatási elemekre is rátekintsünk, mint az értékesítés, az ügyfélszolgálat, vagy éppen a panaszkezelés.

Vízmű Panoráma: Tulajdonképpen mi a feladata a fogyasztóvédelmi hatóságnak?

dr. Sente István: A jogszabályok pontosan körülhatárolják a víziközmű-szolgáltatás működésének szabályait, és ez kiemelten igaz a szolgáltatás nyújtásával, a számlázással és a panaszkezeléssel kapcsolatos területekre. A fogyasztóvédelmi hatóság pedig azt vizsgálja, hogyan felelnek meg a szolgáltatók a szabályozásnak.

V. P.: A piaci területeken a fogyasztó a saját értékítéle alapján eldönti, hogy mi jó neki, és mi nem, vagyis döntésével (vásárol vagy nem) ki tudja fejteni elégedettségét vagy éppen elégedetlenségét. Nálunk ez nincs így,

mert nem tudnak a felhasználók kilépni a szolgáltatásból, tehát innen nem ismerhető meg a véleményük. Azt gondoljuk, hogy a jogszabályalkotás során ismerni kéne a felhasználók elvárásait, véleményét, de úgy tudjuk, nemigen készülnek fogyasztói elégedettségvizsgálatok.

A jogszabályok, illetve módosításaik előkészítésénél legalább figyelembe veszik a fogyasztói megkereséseket, panaszokat?

dr. Sz. I.: Igen, ez egy nagyon fontos dolog, mert mindig arra kell leginkább figyelemmel lenni – adott esetben éppen a szabályozás területén –, ahol a legtöbb a probléma. A problémák nagy része pedig a panaszokból megismerhető. Az anomáliákat, joghézagokat jelezzük a jogszabály-előkészítők, a jogalkotók felé, másrészt a jogszabályok előkészítését mi is véleményezzük.

V. P.: Minden, a fogyasztóvédelmi hatóságokhoz beérkező panasz ül, más-ként: minden panasz „jogos”?

dr. Sz. I.: Nem így közelítjük meg, hogy jogos, vagy nem jogos, még csak úgy sem, hogy megalapozott, vagy sem, hanem úgy, hogy a panasz vagy intézkedést, vagy tájékoztatást igénylő, a harmadik kategória pedig az intézkedést nem igénylő panaszok csoportja.

V. P.: Egyáltalán mi tekinthető panasznak?

dr. Sz. I.: Erre a fogyasztóvédelmi törvény 17/A. §-a ad – igaz, csak indirekt módon – választ. Azt írja (kissé leegyszerűsítve): A fogyasztó a vállalkozásnak az áru forgalmazásával, értékesítésével közvetlen kapcsolatban álló magatartására, tevékenységére, mulasztására vonatkozó panaszát szóban vagy írásban közölheti a vállalkozással. Tovább egyszerűsítve és megfordítva a sorrendet: írásban vagy szóban is panaszt tehet a felhasználó minden olyan, a szolgáltatáshoz közvetlenül kapcsolódó ügyben, mely a szolgáltató tevékenységével, mulasztásával vagy magatartásával hozható összefüggésbe. Tehát nem kell, hogy elhangozzék a „panasz”, illetve a „reklamáció” kifejezés. Minden panasznak tekinthető, ami a szolgáltatási tevékenységgel közvetlenül kapcsolatba hozható. Az persze lehet, hogy csak tájékoztatást igénylő vagy intézkedést nem igénylő panasz lesz belőle, de ez csak később dől el.

V. P.: Vannak szolgáltatók, amelyek az első felhasználói megkeresést reklamációnak nevezik, és náluk csak az számít panasznak, ha a reklamáció elutasítását követően a felhasználó erre reagálva második megkereséssel, vagyis panasszal él. Jó ez a megközelítés?

dr. Sz. I.: Álláspontunk szerint a panasz és a reklamáció egymás szinonimái, így egyféle megközelítést igényelnek panaszkezelés szempontjából. Lehet kategóriákat felállítani, de mindkettőnél a jogszabálynak megfelelően kell eljárni.

V. P.: Ha megnézzük a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvényt, akkor nem csak önkökhöz fordulhatnak panasszal a felhasználóink.

dr. Sz. I.: Így igaz, van egyfajta hatáskörmegosztás. Az elszámolásra, számlázásra, díjfizetésre, mérésre, szolgáltatáskorlátozásra, a felhasználók tájékoztatására vonatkozó szabályok megsértése esetén fogadjuk mi a panaszokat.

A szolgáltatás műszaki tartalmával, a vízminőséggel kapcsolatos panaszok címzettje a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal. Együttműködési megállapodásunk alapján kölcsönösen áttesszük az ügyeket. Ezenkívül a panaszkezelés szempontjából illetékes hatóság még – meglehetősen alacsony megkeresési arányban – az adatvédelmi hatóság, a versenyhivatal és az MNB is. Nagyon lényeges, hogy fogyasztóvédelmi hatósági jogkörünk, illetve feladatunk a lakossági körre érvényes, a vállalkozások érdeksérelmeit és panaszait nem tudja vizsgálni a fogyasztóvédelmi hatóság. Fontos rendezőelv még, hogy a panaszoknak előbb mindig a szolgáltatóhoz kell fordulnia, és ha elutasították, akkor jöhet hozzánk.

V. P.: Illetve nemcsak önkökhöz, hanem a békéltető testülethez is. Melyikükhez érdemesebb menni?

dr. Sz. I.: A két szervezet nem helyettesíthető egymással. Egy példával érzékeltetem a különbséget: a fogyasztó cipőt vesz, melynek hamar

leválik a talpa, és kéri vissza a vételárat. Mi azt vizsgálhatjuk hatósági jogkörünkben, hogy az adott vállalkozás betartotta-e az értékesítés és a panaszkezelés szabályait, de ettől még a fogyasztó nem kapja vissza a pénzét, legfeljebb a vállalkozással szemben járunk el, és kötelezzük arra, hogy jogszerűen folytassa tevékenységét. A cipőtalp leválása egy minőségi kérdés, melyet a békéltetői testületek vagy a bíróságok vizsgálhatnak. És ők kötelezhetik a vállalkozást a vételár megtérítésére.

V. P.: Úgy tudjuk, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság intézkedésére a vízszolgáltatók mindig rendezik az ügyeket a felhasználók felé is.

dr. Sz. I.: Igen, valóban, de ez egy önkéntes lépés, mely megfelel a jogállamiság elvének, ahol is mindenki betartja kötelezettségeit.

V. P.: 2015. április 1-jétől az addig „önálló”, első fokú fogyasztóvédelmi hatóságok bekerültek a kormányhivatalok alá, az NFH pedig csak a szakmai irányítást adja. Sőt a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnál is van egy fogyasztóvédelmi főosztály. Jó ez így?

dr. Sz. I.: Valóban, április 1-jétől szervezeti integráció történt a kormányhivataloknál, és az eltelt egy év azt mutatja, hogy a hatósági ügyek ugyanúgy mennek, mint eddig. A hatáskörmegosztási kérdéseket és a MEKH-vel való együttműködést pedig a már említett megállapodás megfelelően rendezi.

V. P.: Erről jut eszünkbe, kívülről szemlélve furcsának tűnik, hogy miközben az üzletszabályzatok tartalmának döntő része azon kérdések rendezési módját tartalmazza, melyeknél önök az eljáró hatóság, aközben az üzletszabályzatokat a MEKH hagyja jóvá. Mondjuk, előfordulhat, hogy az üzletszabályzatban egy adott dolgot a szolgáltató a jogszabály sajátos értelmezésének (és saját érdekének) megfelelően kíván rendezni, amely megoldást a MEKH elfogadhatónak tartja, önök meg az adott

esetben úgy találják, hogy a megoldás nem felel meg a jogszabálynak. Melyik önök számára a szentírás? Az elfogadott üzletszabályzat vagy a jogszabály? Nem vezetett ez még konfliktushoz?

dr. Sz. I.: Nyilvánvaló, hogy egy jogszabályt nem írhat felül egy üzletszabályzat. Ha ilyesmi felmerül egy konkrét ügy kapcsán – mint ahogy ilyen példával eddig nem találkoztam –, döntés előtt egyeztetünk, és bizonyos, hogy valamelyikünk meg fogja győzni a másik felet. Fontos, hogy mi egy ellenőrző szervezet vagyunk, míg a MEKH felügyeletet is gyakorló szervezet, ami az előbbinél több.

V. P.: Tudunk olyan esetről, hogy egy-két szolgáltató a szociális okokból védendő fogyasztókat nem kívánta regisztrálni, nyilvántartani, mert a törvény szabta kedvezményeket bárkinek, aki kérte, megadta korábban is. Először ezt a MEKH jóváhagyta, egy következő módosítás kapcsán pedig kifogásolta. Mikor járt el helyesen?

dr. Sz. I.: Egy törvénynek többféle értelmezési szintje van. Létezik a nyelvtani, a logikai és a jogszabályalkotó szándéka szerinti értelmezés. Nem tisztem megítélni, hogy egy másik hatóság melyik esetben járt el helyesebben, jogászként mindenki formálhat eltérő véleményeket, azonban végső soron egy esetleges bírósági eljárás döntheti el azt, hogy mely értelmezés a helyes.

V. P.: Milyennek lát bennünket a fogyasztóvédelmi hatóság? Milyenek vagyunk mi, víziközmű-szolgáltatók?

dr. Sz. I.: Alapvetően a panaszokból és a témavizsgálatokból tudunk ítélni, és azt mondhatom, jó a kép, a tendencia javuló. Számokban kifejezve 2015-ben összesen 809 panasz érkezett, ami 14%-os csökkenést mutat a 2014-es 939 db fogyasztói beadványhoz képest.

V.P.: Melyek a leginkább kifogásolt ügytípusok?

dr. Sz. I.: Nagyon tanulságosak a számok, ezért érdemes felsorolni őket: az első fokra beérkezett 809 megkeresésből 364 – tehát a fele sem – volt érdemi intézkedést igénylő beadvány. Ebből érdemi vizsgálat nélkül elutasítottunk 65 panaszt, 282 esetben tájékoztató levéllel reagáltunk, és 104 esetben került az ügy áttételre más hatósághoz, illetve a kormányhivatalokhoz.

V. P.: Ezek a beadványok sorsa szerinti kategóriák, melyek érdekesek ugyan, de fontosabb számunkra, tartalom szerint melyek voltak azok az ügyek, melyek a leggyakrabban szerepeltek a beadványokban.

dr. Sz. I.: Az érdemi intézkedéssel járó ügyek közül kiemelt jelentőséggel bírtak az elszámolási ügyek. 2014-ben 250, 2015-ben 204 volt az elszámolással kapcsolatos ügy (ezek között is kimagasló a főmérő és mellékmérő közötti különbség, valamint a rejtett elfolyás elszámolásának vitatása). Ezután következnek a számlázási ügyek. 2014-ben 185, 2015-ben 99 db. A panaszkezelést kifogásoló megkeresések száma 2014-ben 163 volt, ami 2015-re 69-re mérséklődött. Ezek mellett 2015-ben az intézkedést igénylő panaszok sora: hibás mérés 37, mérőcsere 35, ügyfélszolgálat működése 8 panasz.

V. P.: Hol vagyunk mi, vízművesek a többi közüzemi szolgáltatóhoz képest?

dr. Sz. I.: A többi közüzemi szolgáltatóhoz képest a víziközmű-szolgáltatás kapcsán jóval kevesebb panasz érkezik. Ennek egyik oka lehet, hogy a víz és csatornaszolgáltatásnál nem lehet olyan drasztikusan felfüggeszteni a szolgáltatást, mint az energetikai szolgáltatóknál. De ez csak az egyik valószínűsíthető ok. Ennél jelentősebb lehet az a tényező, hogy a víziközmű-szolgáltatók jobban igyekeznek megfelelni a jogszabályoknak.

V. P.: Mennyiben képesek segíteni közös ügyünket a fogyasztóvédelmi referensek?

dr. Sz. I.: A törvény szűkszavúan adja meg a kereteket: „kapcsolatot tart a hatósággal, figyelemmel kíséri a panaszügyek alakulását, és gazdája az ezzel kapcsolatos oktatásnak”. A szolgáltató szervezete válogatja, mit tesz a fogyasztóvédelmi referens, hogy tölti meg, teljesíti ki a jogszabályban leírtakat. Találkoztunk nagyon jó példákkal is, és részben a fogyasztóvédelmi referensek megfelelő tevékenységével is magyarázható a panaszok számának javuló tendenciája.

V. P.: Az interjú elején utalt rá, hogy a jogszabályoknak való megfelelést vizsgálják. Nem lenne jobb eszköz a panaszok megelőzése, mint a megtorlás?

dr. Sz. I.: De igen, ezen vagyunk. Egyáltalán nem tartjuk elfogadható eszköznek a „megtorlást”, ilyen indítékból soha sem szabtuk ki bírságot. A

folyamatos fejlődés és a megelőzés az, amiben én személyesen hiszek. Azt gondolom, azontúl, hogy meggyőződésem szerint rengeteget lehet tanulni a konkrét esetekből, bármikor alkalmat biztosítunk éppen a fogyasztóvédelmi referensnek keresztül, hogy egy-egy kérdéskört áttekintsünk, illetve áttekintsenek az elsőfokú hatóságok.

Ennek kapcsán kettős a vágyam: fogyasztói oldalról erősödnie kell a fogyasztói tudatosságnak, ezzel együtt viszont a másik oldalon még tovább kell fejlődnie a szolgáltatásminőség azon elemeinek, ahol felhasználói oldalról vizsgálva közelítik meg a kérdést, azaz szolgáltatói oldalról hol van elmaradás, mely területeken lehet és kell javítani.

Kluge Ida Berta 5. o.
víz világnapi rajza,
Munkácsy Általános Iskola
Székesfehérvár

V. P.: Mit tehetünk mi, szolgáltatók, hogy a panaszügyek hatósági oldalról történő rendezését elősegítsük?

dr. Sz. I.: Nem kérjük azt, hogy „a fogyasztónak mindig igaza van” álláspontot vegye fel a szolgáltató, de azt igen, hogy kiemelten figyeljen azokra a területekre, melyek kapcsán a legtöbb reklamáció. Ha pedig a felhasználó panasszal él, igyekezzen azt a szolgáltató korrekt módon feltárni, illetve rögzítse a körülményeket a panasz elutasítása esetén. Egy jó válaszlevéllel nagymértékben segíthetik a fogyasztóvédelmi hatóság munkáját.

V. P.: Ezen leszünk, köszönjük az interjút.

INTERJÚ BOGNÁR PÉTERREL, A MAVÍZ ÉRTÉKESÍTÉSI BIZOTTSÁGÁNAK ELNÖKÉVEL, A FŐVÁROSI VÍZMŰVEK ÜGYFÉLSZOLGÁLATI IGAZGATÓJÁVAL

Többen úgy tartják az ágazaton belül – ezek között mi sem vagyunk kivételek –, hogy a közüzemi szolgáltatást végző szervezeteknek három lába van. Az első a műszaki terület, ami a szolgáltatás fizikai megvalósítását jelenti, a második a gazdasági terület, mely a szolgáltató szervezet gazdálkodását biztosítja, a harmadik pedig az értékesítés, amely fizikálisan nem része a szolgáltatási tevékenységnek. Az első két lábról már írtunk, most a harmadik, vagyis az Értékesítési Bizottság és maga az ágazat értékesítési tevékenysége következik.

Vízmű Panoráma: A MaVíz-nél ez a legfiatalabb bizottság, mi a története?

Bognár Péter: A MaVíz-en belül az értékesítéssel, az ügyfélszolgálattal korábban főleg a Gazdasági Bizottság és részben a PR-munkacsoport foglalkozott. A szektor szolgáltatói azonban felismerték az értékesítés és az ügyfélszolgálat fontosságát. Ez a gondolat végül oda vezetett, hogy a szövetségen belül is megalakulhatott az értékesítési munkacsoport 2008-ban.

Korábban az értékesítés feladatai elsősorban a pénzügyi területbe integrálódtak, de a vízdíjak növekedésével, a tudatosabb ügyfelek és az egyre erősödő jogszabályi elvárások megjelenése folytán egyre nagyobb figyelmet kellett szentelni e területnek. A pénzügyből kivált és önálló-sodott a számlázás, az ügyfélfolyószámlák kezelése, az ügyfélszolgálat. A mérőleolvasással, az egyre fontosabbá váló beszédessel, a gyorsan fejlődő támogató informatikával új, önálló terület jött létre, amit egyes helyeken értékesítésnek, ügyfélszolgálatnak, máshol kereskedelmi tevékenységnek, esetleg csak számlázásnak neveznek.

Ahogy a terület elnevezése, úgy a hozzá kapcsolódó feladatok is nagyon eltérőek az egyes szolgáltatóknál, attól függően, hogy a terület önállósodása, kiválása milyen fázisban tart, így a bizottság tagjai is eltérő kompetenciával rendelkeznek. Igen színes és vegyes az összetétel más bizottságokhoz képest.

Mint minden fiatal csoportosulás esetében, a mi csapatunkra is jellemző a bizonyítási vágy, ezért a tagok lelkesek és lendületesek, nagy az elhivatottság, a tudásvágy.

Úgy érzem, mára a MaVízen belül is elfogadottá váltunk.

V. P.: Ha jól érzékeljük, ez egy olyan evolúciós folyamat, amin már túl van a szakma.

B. P.: Nem gondolom, hogy túl lenne. Bár a cégek többségénél igaz, hogy nagyobb hangsúlyt kap a terület, mint korábban, de az egyes bizottsági tagoknak bizony meg kell küzdeniük, hogy be tudják vinni azt a fogyasztóbarát szemléletmódot, ami nélkül nincs jó minőségű szolgáltatás. „Az ügyfélszolgálat nemcsak egy osztály, hanem hozzáállás.” Ma már nem elég kiváló minőségben végezni a napi teendőket, az ügyfél szolgáltatást (kiszolgálást) vár el, azaz a fogyasztók elvárásait figyelembe kell venni. Azt érzékelem, hogy előre lépkedünk, de nincs meg még az a közös nyelv, ami ezt a szempontot a menedzsmenten túl minden dolgozóval elfogadhatná.

V. P.: Mit tart a területükön megszülető szabályok permanens változtatásáról?

B. P.: A szakma régóta szeretett volna megfelelő szabályozási környezetet, de talán tartott is tőle, hiszen korábban megtanultunk együtt élni például a 38-as kormányrendelet lazább, néhol pontatlanabb megfogalmazásával. A jelenlegi jogszabályok sokkal részletesebbek, mélyrehatóbbak, azonban ez azt is jelenti, hogy a kialakult színes gyakorlatok egységesebbé kénytelenek válni, az igazodás pedig nem könnyű, feszültséggel és sok munkával jár.

A feszültséget tovább fokozza, hogy míg a korábbi környezet 16 évig szinte nem változott, ezen új jogszabályok évente többször is, sokszor jelentősen módosulnak újabb és újabb feladatokat adva.

Persze minden megtanulható, és a változás véghezvihető, csak idő és erőforrás kérdése. Sajnos a feltételekből majdnem mindig legalább egy, de többször mindkettő hiányzik.

V. P.: A bizottságban akkor van miről beszélniük. Mit tart a bizottsági munkáról? A régi kis bizottság vagy a mostani nagy a jobb?

B. P.: Induljunk ki a bizottsági munka céljából. Egyrészt cél, hogy egymásnak szakmai segítséget tudjunk adni, a gyakorlatokat, (legjobb) megoldásokat megosszuk, másrészt kísérletet tegyünk a külső szabályozás, jogszabályalkotás jobbá, szakmaiabbá tételére.

Tekintettel azonban a rengeteg változásra, a jogszabályoknak történő megfelelésre, minden cégnek gyors döntésekre van szüksége, nem tud senki arra várni, hogy a szövetség a megjelenő jogszabályokra közösen kidolgozott megoldásokat kínáljon. Emiatt a bizottság céljaiból főleg a problémák és a megoldások megosztása valósulhat meg, a közös ajánlások kialakítása, az egységesítés nem nagyon.

Persze idő kell a legjobb gyakorlatok kialakulásához is.

Figyelembe véve mindezt, a mostani nagy létszámú bizottságot szerencsésebbnek tartom, mert minden szolgáltató cég delegálható tagot, ami azt jelenti, hogy a tudásmegosztáshoz közvetlen lehetőség van csatlakozni, így értesülni egy-egy jó megoldásról. Ugyanakkor e szélesebb kör azt a lehetőséget is magában hordozza, hogy több a hozzáértő, mindig akad egy specialista, vagy elhangzik egy olyan válasz, amit az érintettek be tudnak építeni a saját folyamataikba.

Persze az is igaz, hogy konkrét témák feldolgozása, ajánlások, javaslatok, szakmai nap, ügyfélszolgálati verseny megszervezése nem lehetséges ilyen létszám mellett. Ezekben az esetekben a munka nagyobb részét egy szűkebb mag, egy-egy fáradhatatlan és lelkes kolléga végzi.

V. P.: Még mielőtt belevágnánk a szakmai kérdések kibontásába, megkérdezzük: milyennek tartja a Vízmű Panorámát? Azért bátorítunk egy bizottsági elnöktől ilyet kérdezni, mert épp az volt a lap megváltoztatásának sarokpontja, hogy a Vízmű Panorámát közelebb hozzuk a MaVíz szakmai munkájához, vagyis a bizottságokhoz.

B. P.: Jónak tartom, hogy van ilyen lap, mely nyitni próbál, és az egész ágazatról, az egész ágazathoz szól. A nyomtatott forma valamiféle rangot is ad a lapnak, azon keresztül a szakmának.

További lépés lehet az online változat létrehozása, esetleg a lap interaktívabbá tétele, mert kérdés, hogy az újság a jelenlegi formájában eljut-e minden érintetthez, s képes-e elég friss lenni.

V. P.: Kezdjük akkor a végén: kiment a számla, de nem jön a pénz. Milyennek látja a beszédet, vagy, ahogy sok helyen nevezik, a behajtást?

B. P.: Kulcskérdés, különösen most, hogy a cégek gazdálkodási nehézségekkel küszködnek. Jónak tartom magát a tény, hogy mind a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény, mind pedig a végrehajtási rendelet igyekszik kellő részletességgel szabályozni a működésünket, de a behajtási folyamatokat az új szabályozási környezet sem támogatja sokkal jobban.

A kintlévőség-kezelésnél a cél, hogy a számláink ellenértéke minél gyorsabban beérkezzen, de fontos a prevenció is, hogy megakadályozzuk a kintlévőség vagy a további kintlévőség kialakulását. E másodiknak egyik drasztikus eszköze a kizárás-korlátozás, melynek alkalmazása a gyakorlatban igen nehézkes.

A szolgáltató szempontjából is új, fogyasztóbarát és korszerű lehetőséget adna a problémás ügyfélkör kezelésére a kártyás, vagy más néven előre fizetős mérő. Az új jogszabály tálcán kínálja ezt a megoldást, sajnos azonban megfelelő eszköz nem igazán létezik. Holott ha a kizárás-korlátozás bonyolult adminisztrációjára és annak költségeire

gondolok, akkor még egy jóval drágább eszköz is hamar megtérülne.

Ritka, de van olyan ország, ahol igen elterjedt a kártyás vízmérő. Törökországban több mint 100 ezer ilyen mérőt alkalmaznak. A nálunk fellelhető kártyás mérők is onnan származnak. Sajnos azonban ezek a mérők mind műszakilag, mind a jogszabálynak történő megfelelés miatt még nehezen alkalmazhatóak, bár sok vízmű kísérletezik velük.

Remélem, a vízipar illetékes résztvevői felfedezik az ebben rejlő lehetőségeket, és a jövőben megfelelő megoldásokat szállítanak majd.

V. P.: Jelen körülmények között mit tart a behajtás terén jó megoldásnak?

B. P.: Az első és legfontosabb a megfelelő folyamat és az azt támogató informatikai rendszer kialakítása. Fontos a gyorsaság és a következetesség, aminek része a többszintű automatizált felszólítások alkalmazása, a reklamációk gyors ügyintézése, a jogi eljárások minél hamarabb történő elindítása. Úgy látom, hogy ebben is

vannak még fejlődési lehetőségek.

Emellett fontos, hogy a szolgáltató mennyire vállalja fel a kizárás-korlátozás tényleges megvalósítását, esetleg a szerződés megszüntetését. Úgy tapasztalom, hogy kevesebb szolgáltató alkalmaz következetes eszközöket, mint bármely más szektorban, legyen az energia vagy távközlés. Ebben igenis van potenciál, ugyanakkor nehéz áttörni azt a falat, mely ezzel kapcsolatban a köztudatban kialakult.

A kizárás-korlátozás végrehajtása felvet szervezeti kérdéseket is. Újnak mondható az a tendencia, hogy egyre több helyen az értékesítésen belül alakítják ki az ezzel foglalkozó csapatot, ugyanis a műszaki terület számára ez egy olyan feladat, amit ők mindig másodlagosan kezelnek. A hibajavítás, a szolgáltatás fenntartása természetes módon mindig fontosabb lesz számukra.

V. P.: Mire megyünk, ha egy tömbházban kell érvényt szerezni a tartozás kiegyenlítésének?

B. P.: Az elkülönített vízhasználóval szemben csak a jogi út alkalmazható, és a jogszabályváltozás is csak szűkítette a lehetőségeinket. Bár hallottam olyan eseteket, ahol elkülönített vízhasználót is korlátoztak már. Tekintettel arra, hogy a korlátozás a belső hálózaton történik, így pontos szabályozás híján még problémásnak érzem ennek az elterjedését.

A kártyás mérők alkalmazása itt is nagy előrelépés lenne, a vagyonekezelők részéről is van rá komoly érdeklődés, ugyanakkor a lakásokban sokszor 2-4 mellékmérő is üzemel, ami megnöveli a telepítés költségeit.

V. P.: Nézzük az ügyek, a felhasználói megkeresések számának változását, aztán a panaszokét.

B. P.: Én úgy látom, az ügyszámok megnövekedtek. Ennek egyik fő oka, hogy a jogszabályok több olyan feladatot adtak, amelyek kapcsán többet kell kommunikálnunk az ügyfelekkel (kötelező értesítő levelek). A másik fő ok az integráció, melynek keretében új, eltérő gyakorlatot alkalmazó szolgáltatási területeket kell átvenni. Az ügyfelek a változásokat – természetes módon – mindig nehezen viselik, ami a bejövő ügyszámok növekedésében is megmutatkozik.

V. P.: Mi mégis azt hallottuk, hogy a fogyasztóvédelmi hatósághoz beérkezett, érdemi ügyintézészt igénylő ügyek száma 14%-kal csökkent, és korábban is jóval alacsonyabb volt az energiaszolgáltatókhoz képest.

B.P.: Az ügyszám és a panaszok száma két külön kérdés. A panaszokon belül is szűkebb azon ügyek köre, melyek kapcsán az ügyfelek a hatóságot is megkeresik.

Más ágazatokhoz képest a vízszolgáltatók jóval konfliktuskerülőbbek. Az áram és a gáz esetében a leggyakoribb ügyek a szabálytalan közműhasználathoz kötődő eljárásrenddel, a nehezen érthető elszámolással, esetleg a vitatott módon történő kikapcsolással kapcsolatosan merülnek fel.

Bár az új jogszabályi környezet a szabálytalan közműhasználat tekintetében nagyobb mozgásteret ad nekünk is, úgy látom, hogy jóval kevesebb esetben és jóval körültekintőbben indítunk eljárásokat az ügyfelekkel szemben, mint az energiaszektor. Számláink is egyszerűbbek és alacsonyabb értékűek, így az ügyfelek ellenérzéseit is ritkábban váltjuk ki. Végül a már említett kizárás és korlátozás eszközeit is csak végső eszközként alkalmazzuk, ráadásul jóval alacsonyabb számban.

A hatósághoz eljutó ügyekben a csökkenésnek az is oka lehet, hogy az ügyfeleknek először a szolgáltatót kell megkeresniük a panaszaikkal, s ekkor a konfliktus még megfelelő panaszkezeléssel rendezhető, amit szerintem ez az ágazat kiemelt figyelemmel próbál megtenni.

V. P.: Melyek a leggyakoribb reklamációs ügyek?

B. P.: Első helyen az elszámolással kapcsolatos számlareklamációk állnak. A magas értékű számla oka lehet téves leolvasás, így a második helyen a leolvasással kapcsolatos problémák következnek. Ha a mérőállás, azaz az elszámolás rendben van, de mégis magas a fizetendő összeg, és azt az ügyfél továbbra sem fogadja el, akkor kéri a mérő hitelességi vizsgálatát. Az elszámolással kapcsolatosan ez áll a harmadik helyen. Végezetül az az esetkör következik, amikor kiderül, hogy a magas értékű számlát vízfolyás okozza. A jogszabályi változásoknak köszönhetően most már egyértelmű, hogy ebben az esetben a vízdíjat meg kell fizetni. Tekintettel arra, hogy ez a fajta fogyasztás nem a mindennapi vízhasználattal keletkezik, ezért nehéz, néha lehetetlen meggyőzni az ügyfelet arról, hogy bizony a számlát ki kell fizetnie. Ebben az esetben sok ügyfél fordul a fogyasztóvédelemhez.

V. P.: Ezek régi problémák, de most mit tehetünk?

B. P.: Meggyőződésem, hogy azontúl, hogy érvényt szerzünk a megmért, a házi rendszeren belül elfolyt víz megfizetésének, feladatunk az is, hogy a potenciálisan elfolyó víz mennyiségét saját eszközeinkkel segítsünk csökkenteni. Ennek egyik eszköze a prevenció. Fontos, hogy felhívjuk a figyelmet a hálózat karbantartására, ellenőrzésére. Az üzletszabályzatokban elő lehet írni a házi rendszer, és így a mérő gyakori ellenőrzését. Tehát az ellenőrzési időszakokat a felhasznált víz mennyiségéhez kell igazítani, emellett elő lehet írni, hogy ott, ahol időszakos a vízhasználat – például a nyaralókban –, a víztelenítés mellett kötelező legyen a bekötési téli elzárása is.

V. P.: Mi a helyzet a mellékmérők és főmérők közötti mérési különbséggel?

B. P.: Ez is egy régi probléma. A szolgáltatók a bekötési mérő, a felhasználók a mellékmérők felé szeretnék terelni a megoldást. Az elmúlt évek folyamatos jogszabályi változásai abba az irányba mutatnak, hogy a jogalkotók a felhasználó érdekeit jobban figyelembe veszik ebben a kérdésben. A legutóbbi jogszabályban rögzített 5%-kal végül egy egészséges kompromisszum született (vagyis az, hogy egy 100%-ban mellékmérősí-

tett tömbházban 5% mértékéig kell lenyelnie a szolgáltatónak a bekötési mérőn maradó mérési különbözetet).

A kérdés persze jóval bonyolultabb, eleve nehéz pontosan meghatározni a valódi különbözetet. Ehhez egyidejű, valódi leolvasás kell, ami a legritkábban valósítható meg, és ha ez a valódi különbözet megvan, akkor kellene tovább vizsgálni, hogy mi a különbözet oka. De kinek? A tömbházak belső vízellátó rendszerének, azok üzemeltetésének, karbantartásának sokszor nincs cselekvőképes gazdája.

Félve mondom, hogy a szakértelem részben a víziközmű-szolgáltatóknál is fellelhető, ha azonban valaki azt mondaná, holnapról ezt is el kell végeznünk, a feltételek híján erre nem volnánk képesek. Viszont az sem jó, hogy tologatjuk a problémát ahelyett, hogy elősegítsük a megoldást.

V. P.: Abban mi is bizonyosak vagyunk, hogy ez egy olyan kérdés, amire nem csupán elszámolási, de vízminőségi okokból is megoldást kell találni. A szabályozáshoz visszatérve a törvény, a végrehajtási rendelet és az üzletszabályzat határolja be a mozgásterünket. Milyennek ítéli a szabályozási folyamatot, ami 2012, érdemben 2013 óta tart?

B. P.: Ez egy folyamat, ami eleinte drasztikus változásokat hozott. A változásokból volt, akinek ez fájt, volt, akinek az. Azokat a részeket, amelyektől az adott szolgáltató tevékenysége jobban eltért, a jogszabályi borotva elkapta. Ez fájdalmas volt, de létrehozta az egymáshoz jobban hasonlító cégek átláthatóbb sorát. Erről az alapról folyik tovább a csiszolás, és ha ez befejeződik, akkor fogjuk tudni majd megítélni, értékelni, mi is jött létre.

V. P.: Említette az egységesítést. A végrehajtási rendelet néhol egész rendes mozgásteret ad arra, hogy a cégek az üzletszabályzatban rögzítsenek egy-egy kérdést. Azt is hallottuk azonban, mire való ez: mindent egységesíteni lehetne.

B.P.: Én azt látom, hogy vannak területek, ahol könnyebben lehet egységesíteni, főleg az új elemek esetében, ahol nincs kialakult gyakorlat, és vannak olyan területek, ahol nehezebben, ahol az adottságok, a rendszerek különbözősége és a már kialakult gyakorlatok miatt megmaradnak a különbségek. Egy nagyobb mértékű egységesítést csak a távoli jövőben tudok elképzelni.

V. P.: Végül azt kérdezzük: hol tartunk most, mit gondolnak rólunk a felhasználók a többi közüzemi szolgáltatóhoz és önmagunkhoz képest? A sok szabályozással javult a szolgáltatásunk, és így a megítélésünk?

B. P.: A szabályozástól függetlenül a konfliktuskerülő hozzáállásból és talán abból, hogy közelebb vagyunk a felhasználókhöz, kedvezőbb a megítélésünk, mint a többi közüzemi szolgáltatónak.

Hogy önmagunkhoz képest javultunk-e, javult-e a víziközmű-szolgáltatás megítélése, most még nem megítélhető, mert továbbra is benne vagyunk a változásban, az elvárások teljesítésében.

V. P.: Pedig lassan itt lenne annak is az ideje, hogy megálljunk, és körülnézzünk. Köszönjük szépen az interjút.

ELŐRE FIZETŐS VÍZFOGYASZTÁS – TAPASZTALATOK A TETTYE FORRÁSHÁZ ZRT.-NÉL

STEINER BALÁZS

számlázási és kintlévőség-kezelési csoportvezető
Tettye Forrásház Zrt.

Az akkor elérhető és kedvező feltételeket biztosító Baylan AK-111 típusú kártyás vízmérőt azóta is zökkenőmentesen használjuk. Funkcióját biztosítandó a szerkezetnek nagyobb a beépítési mérete, mint egy átlagos vízmérőnek, így a szerelését megelőzően általánosan a mérési hely átépítése szükséges, ezt követően kerülhet sor a mérő beépítésére.

Társaságunk valamennyi ügyfele számára 2013 májusától elérhető az előre fizetős vízmérő, amely főként a nehéz helyzetben lévőeknek jelent alternatívát, akik így nem halmoznak fel leküzdhetetlen adósságot. A kártyás vízmérők elsődlegesen önkormányzati bérlakásokba kerülnek – ebben kiemelkedő partnerünk Pécs város önkormányzata, amely rendeltetlennel is támogatja a megoldást, és a 2016-2017-es évekre mintegy 300 kártyás vízmérő beépítését határozta meg. Többségében olyan háztartásokat vonnak be a programba, amelyek magasabb, 100 ezer forint feletti adósságot halmoztak fel.

Akárcsak egy feltöltős mobiltelefon

Maga a mérő úgy működik, akár egy feltöltőkártyás mobiltelefon: az ügyfél saját lehetőségeinek és határainak ismeretében előre megvásárolja a kívánt vízmennyiséget, így csak annyit fogyaszt, amennyit kifizetett. A társaságunk ügyfélszolgálati irodájában rendezett fogyasztást egy mágneskártyával érvényesítheti az intelligens vízáram, az újratöltést pedig tetszőlegesen alkalommal megismételheti.

2013. május 17-én kezdte meg működését az első két kártyás mérő, amelyet a Pécs Holding Városi Vagyonkezelő Zrt. szereltetett fel két önkormányzati bérlakás fogyasztásának kezelésére. A kártyás vízmérők – megfelelően magasabb tudásuknak – a hagyományos mérőknél többet kerülnek, azonban különösen hatékony megoldást kínálnak albérletek, önkormányzati bérlakások, társasházak esetében a lakói, bérlői tartozás felhalmozódása ellen.

Veszteségminimalizáló hatása mellett az előre fizetős vízmérő adósságkezelésre is alkalmas, hiszen tartozás esetén a befizetett összeg egy kisebb része ütemezetten a hátralék rendezésére fordítódik. Ez a típusú szolgáltatás-igénybevétel önfegyelemre és tudatos vízfelhasználásra is ösztönöz, hiszen a fogyasztást folyamatosan tervezni kell. A tapasztalatok azt mutatják, azoknál válik be leginkább, akik csak ezen a módon tudnak takarékoskodni, így akár 5-10 százalékot is megspórolhatnak a korábbi vízfogyasztásukhoz képest.

Csak egyszer próbálták meghekkelni a rendszert

A tudatos használatot segíti, hogy a fogyasztás egyszerűen követhető a

Az országban a Tettye Forrásház Zrt. az elsők között vezette be néhány évvel ezelőtt a kártyás vízmérők alkalmazását, elsősorban társasházi lakásokban.

vízmérőn, mindig látható, hány köbméter víz áll még rendelkezésre. Ha a feltöltött keret elfogyott, vagy valaki megkísérli megrongálni a szerkezetet, az eszközben lévő csap automatikusan elzár. (Eddig mindössze egyetlen alkalommal próbálta valaki kijátszani a rendszert, de a beépített ellenőrzési pontoknak köszönhetően a kísérlet nem járt sikerrel.)

A higiéniai okokból szükséges, korlátozott vízmennyiség lefogyott kártya esetén is rendelkezésre áll. Minden esetben előre beprogramozzuk a törvény által előírt szociális vízmennyiséget, így ha az előre fizetett keret elfogy, a mérő ezt a minimumot még átengedi, amelyet a lakónak természetesen a későbbiekben megküldött számlán rendeznie kell.

A felhasználóknak rendszeresen kell ellenőrizniük a mérő állását, és időben gondoskodniuk a hosszabb ideig tartó ügyfélfogadási szünetet, például a karácsonyi ünnepeket megelőző feltöltésről, hogy ne maradjanak víz nélkül. (Ezzel együtt ilyen esetekben az éjjel-nappal működő diszpécierszolgálatunknál, társaságunk központjában is intézhetik a feltöltést, erről előzetesen levélben tájékoztatjuk az érintett felhasználókat.)

Kedvező tapasztalatok: folyamatos feltöltés, stagnáló hátralék

A módszer eddigi tapasztalatai egyértelműen kedvezőek. Az új mérési szolgáltatástól azt is reméltük, hogy csökken az érintett felhasználók által felhalmozott tartozás, illetve a későbbiekben nem halmozódik fel újra magas hátralék. Az ügyfelek aktív részvételének és az egyre több helyre beépített kártyás vízmérőknél köszönhetően – jelenleg 165 ilyen mérő üzemel – a felhalmozott víz- és csatornadíj-tartozások növekedése egyértelműen megállt.

Mérőbeépítések alakulása

Beszereles éve	Mennyiség
2013	45
2014	27
2015	84
Összesen	156

Azon felhasználói körnél, ahol folyamatos a kártyafeltöltés, a követelésállomány csökkenésnek indult. Az ügyfélszolgálati irodában gyakorlatilag minden napra jut ezzel kapcsolatos ügyintézés. A felhasználók lehetőségeik függvényében általában 1 és 5 köbméter közötti mennyiséget töltenek fel előre és fogyasztanak: van, aki minden héten jön, és köbméterenként fizeti ki előre az elhasználni kívánt vizet, mások havonta nagyobb mennyiséget tesznek a kártyájukra. A feltöltéssel kapcsolatos megkeresések alakulása:

Kártyafeltöltések száma	
Beszereles éve	Mennyiség
2013	245
2014	312
2015	644
Összesen	1201

Mindemellett nem elhanyagolható a lakóközösségre gyakorolt hatás sem: ez a típusú elszámolási mód érzékelhetően csökkenti a társasházban fennálló esetleges feszültségeket.

A bemutatott alkalmazás mellett a jogszabályváltozások következtében a szolgáltatóknak lehetőségük van kártyás mérőt beépíteni olyan, mellékszolgáltatási szerződéssel rendelkező felhasználóknál, akik

60 napot meghaladó fizetési késedelembe estek. Társaságunk ezt a lehetőséget a magas bekerülési költség miatt egyelőre nem alkalmazza, de ha a közeljövőben elérhetővé válik olyan kártyás vízmérő, amelynek beépítési hossza a mérési hely átépítése nélkül is kivitelezhető – és ezzel együtt a felhasználók fogadókészsége is megfelelő lesz –, tervezzük a szélesebb körben való bevezetést.

TERVEZŐI NYEREMÉNYJÁTÉK!

Tervezzon velünk és nyerjen egy autót!

A **Pureco Kft.** idén ünnepli 10. születésnapját, és ebből az alkalomból versenyt hirdetünk tervezők, mérnökök számára.

Csapadékvíz-, ivóvíz- vagy akár szennyvíztisztítási munkája van? Október végéig tervezzen Pureco terméket és/vagy technológiát és **nyerjen egy Toyota Yaris Hybrid személyautót!**

További információk: www.tervezzen.pureco.hu

Információs telefonszám: **+36 1 224 0697**

Eredményhirdetés: **2016.november 17-én** a Pureco Születésnap Gálavacsoráján.

Víztiszta megoldások

Ránk számíthat, velünk tervezhet!

A FOGYASZTÓVÉDELMI REFERENSEK

A víziközmű-szolgáltatókat az elmúlt években sok jogszabály-változtatás érintette. Ezeket hol lelkesen, hol kevésbé lelkesen fogadtuk, de mindegyiknek igyekszünk megfelelni. Az egyik ilyen teljesen új dolog volt a számunkra, mikor a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Fgytv.) 17/D.s-a 2014. év elején új intézményt vezetett be, mégpedig a „fogyasztóvédelmi referens” fogalmát.

A fogyasztóvédelmi referens feladata a vállalkozás fogyasztókat érintő tevékenységének figyelemmel kísérése, a vállalkozás alkalmazottai számára fogyasztóvédelmi tárgyú oktatás, képzés szervezése. A fogyasztóvédelmi referens kapcsolatot tart a fogyasztóvédelmi hatósággal, a békéltető testületekkel, valamint egyéb, fogyasztóvédelmi feladatokat is ellátó állami szervekkel.

A közszolgáltatási tevékenységet folytató vállalkozás legalább egy fogyasztóvédelmi referenst köteles foglalkoztatni.

Innen indultunk. Most megkérdeztük mindkét oldalt – a víziközmű-szolgáltatókat és a megyei fogyasztóvédelmi vezetőket, milyenek a tapasztalatok, azok mennyire váltották be a hozzájuk fűződő elvárásokat.

A hatóság véleménye megoszlik a tekintetben, hogy „jónak tartja-e a referensi rendszert”, de a többség jónak látja, mert szolgáltatóként csak egy személlyel kell egyeztetni. Emellett a víziközmű-ágazatban a fogyasztóvédelmi referensek mind a panaszvizsgálásokban, mind a célvizsgálatok során együttműködőek, segítőkészek. Egybehangzó véleményük szerint a fogyasztóvédelmi referensi rendszer akkor működne igazán jól, ha nem érnének el a panaszok a hatóságig, hanem a szolgáltató volna képes azokat megnyugtatóan rendezni. A referens ugyan a szolgáltató alkalmazottja, de panasz esetében „fogyasztói fejjel” kellene gondolkodnia. Sok esetben a referens tudna olyan kompromisszumos megoldást találni, ami a szolgáltatót nem károsítja, és amit a fogyasztó is el tud fogadni.

A fogyasztóvédelmi referens nemcsak a hatósággal tartja a kapcsolatot, hanem a dolgozók fogyasztóvédelmi szemléletének fejlődését is elő kell segítenie. Az évenként megtartandó oktatás is ezt támogatja. Megkérdeztük a megyei vezetőket arról is, hogy víziközmű-szolgáltatáson kívüli kérdésekkel keresik-e őket a referensek. Sajnos egy kivétellel mindenhol azt a visszajelzést kaptuk, hogy nem. Pedig többen is megerősítették, hogy szívesen segítenének tanácsokkal akár árucikk- vagy szolgáltatásvásárlásnál felmerült problémákban.

Nézzük meg a másik oldalt is, a szolgáltatókat, hogy mi a véleményük a referensi rendszerről.

Szinte minden esetben azt a választ kaptuk, hogy csak konkrét esetekben van kapcsolatuk a hatósággal. A szolgáltatók se keresik a hatóságot, vajon az a beérkezett panasszal kapcsolatban mit javasol. Sok helyen nem a fogyasztóvédelmi referens kezeli az ügyet, hanem az akár több csoporton is keresztülmegy (panaszkezelés, jogi előadó stb.), és a tényleges választ a cég jogásza írja meg. Itt ellentmondásba ütköztünk a fogyasztóvédelem által adott válaszokkal, de hamar kiderült a turpisság. A fogyasztóvédelmi hatóság sok esetben fogyasztóvédelmi referensként kezeli az értékesítési vezetőt is, habár nem ő van referensként bejelentve. Az évek és a megszokás...

Általános tapasztalat, hogy a dolgozók oktatása jellemzően a szolgáltatóval szemben felmerülő panaszok kezelésére vonatkozik, és csak kisebb mértékben térnek ki a dolgozók

FILE LILLA

értékesítési osztályvezető
BAKONYKARSZT Zrt.

mint vásárlók fogyasztóvédelmi szemléletének fejlesztésére. Pedig a törvény szellemisége ezt is a feladatuknak szánta, az iskola pedig a hozzá való tudást is megadta.

Az viszont jó dolog, hogy az utóbbi 2 évben nem emelkedett a víziközmű-szolgáltatókkal szemben bejelentett fogyasztóvédelmi panaszok száma. Kiugró volt a 2012-es és a 2013-as év, amikor mindenki mindennel egyből a hatósághoz fordult (emlékeztetőül a rezsitörvény 2013-ban jött ki), akkor a közszolgáltatókkal szemben az emberek bizalma nagyon megrendült. Ez azonban átmeneti időszak volt csak, a 2014-2015. évben már visszaállt a normál mennyiségű panaszbejelentések száma, sőt minimális csökkenés is tapasztalható volt. A megyei fogyasztóvédelmi vezetők azt is elárulták, hogy a víziközmű-szolgáltatók okozzák számukra a legkisebb fejtörést, mert itt a panaszok száma nagyságrendekkel kisebb, mint más közszolgáltatást ellátó cégeknél. Ezt akár dicséretnek is vehetjük!

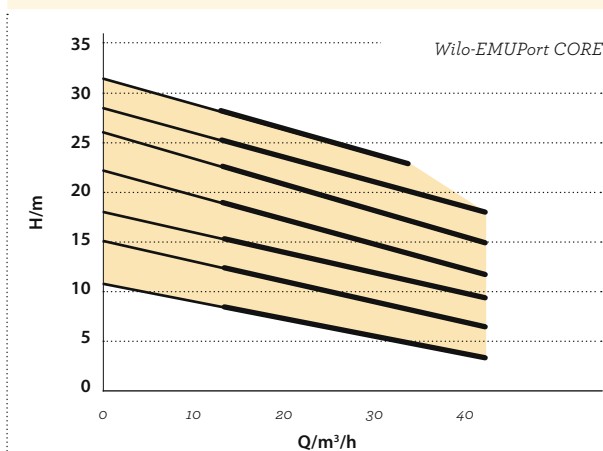
Összefoglalva: van még mit tenni ezen a területen. A referensek szorgalmasan elvégezték a tanfolyamot, levizsgáztak. Tudásuk, képességük, ismeretük megvan, hogy jól végezzék a munkájukat. A hatóságon belül a legtöbb helyen – ez is személyfüggő, mint sok más dolog – meglenne az affinitás a szorosabb együttműködésre. A cégeken múlik, hogy mennyire aknázzák ki saját maguk és dolgozóik számára a megszerzett tudást, képesek-e motiválni a referenseket, hogy a cégek érdekében a legtöbbet hozzák ki magukból!

WILO-EMUPOrt CORE-SZILÁRDANYAG LEVÁLASZTÓ RENDSZER

Sajátosságok/alkalmazási előnyök

- Hosszú élettartamú és korróziómentes a PE/PUR anyag használatának köszönhetően
- Könnyen karbantartható, mert száraz telepítésű és minden alkatrész kívülről hozzáférhető
- Magas fokú üzembiztonság a szilárd anyagok előszűrése révén; a szivattyúk csupán a megtisztított szennyvizet szállítják.
- Utólagosan modernizálható rendszer régi szivattyúállomások gazdaságos felújításához
- Időtálló a szennyvíz szilárdanyag-tartalmának megnövekedése esetén is

Jelleggörbék

Kivitel

Szabványosított szennyvíz-át-emelő telep szilárdanyag-eltávolító rendszerrel DIN EN 12050-1 szerint épületben vagy kültéren aknában történő telepítéshez.

Alkalmazás

Olyan nyers szennyvíz szállítása, mely nem vezethető be a csatornarendszerbe természetes esésen keresztül, valamint a vízszatorlasztási szint alatt elhelyezkedő tárgyak víztelenítéséhez (DIN EN 12056/DIN 1986-100 szerint).

Kialakítás

Műszaki adatok

- Max. folyamatos hozzáfolyás: 15 m³/h
- Max. csúcs hozzáfolyás 4 órára: 20 m³/h
- Tartálytérfogat: 440 l
- Használható tartálytérfogat: 295 l
- Max. szállítómagasság: 31 m
- Hozzáfolyási magasság: 750 mm
- Beömlőcsonk: DN 200
- Nyomócsonk-csatlakozás: DN 80
- Hálózati csatlakozás: 3~400 V, 50 Hz

1. Hozzáfolyási tartály betekintővel
2. Szilárdanyag-leválasztó tartály elzárói
3. Merülőmotoros szennyvíz szivattyúk IE3* motorral
4. Tisztító nyílás
5. Gyűjtőtartály
6. Szilárdanyag-leválasztó tartály
7. Visszamosató ág
8. Nyomóoldali elzárók
9. Áramlás-optimalizált nyomó-csatlakozás

Alacsony üzemeltetés költségű IE3 motoroknak köszönhetően

A SZENNYVÍZ MINT ERŐFORRÁS (A ROTHASZTÁS ENERGETIKAI KÉRDÉSEI)

Terjedőben van az a szemlélet, mely szerint a településeken összegyűjtött szennyvíz erőforrás, amelynek optimális kihasználása az emberi közösségek alapvető érdeke.

GARAI GYÖRGY
vezető főmérnök
Érd és Térsége Csatorna-
szolgáltató Kft.

A szennyvíz hőenergiát, mozgási vagy helyzeti energiát, kémiai energiát hordoz. Ennek az energiának egy részét régóta kiaknázzuk széles körben elterjedt technológiákkal, de még számos kihasználatlan vagy ritkán alkalmazott lehetőséggel számolhatunk.

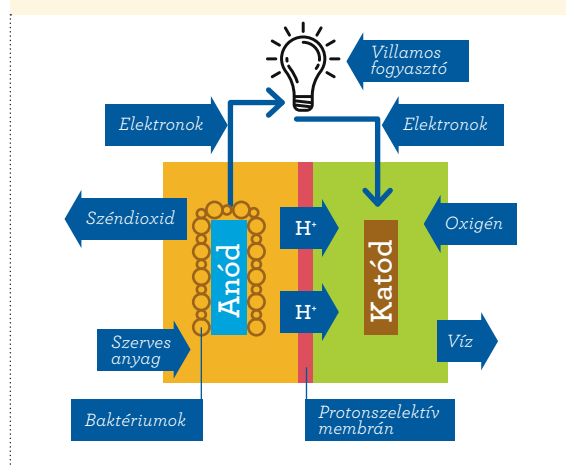
A szennyvíz hőmérséklete változó, nyáron 25 °C fölé emelkedhet, télen 10 °C alá süllyedhet. Egy köbméter szennyvíz 1 °C-os hőmérséklet-változása 20 °C-os víz esetében 4,18 MJ (1,16 kWh) energiával egyenértékű. Hőszivattyú segítségével a szennyvíz hőenergia-tartalma – legalábbis annak egy része – kinyerhető. Ennek gazdaságossága a hőszivattyú jóságai tényezőjétől és az energia aktuális árától függ. Az energiakinyerési folyamat során természetesen csökken a szennyvíz hőmérséklete. A téli alacsony vízhőmérséklet sok szennyvíztisztító telepen okoz olyan technológiai problémát, ami az elfolyó víz minőségére is hat. A hőszivattyú alkalmazására vonatkozó döntést alapos mérlegelés után kell meghozni.

Nagy vízszintingadozást mutató befogadók esetében a szennyvíztisztító telepeket úgy kell kialakítani, hogy maximális vízállás esetén is biztonságosan bebocsátható legyen a tisztított víz. Ez azzal jár, hogy az üzemidő túlnyomó részében a tisztított víz nagy eséssel jut a befogadóba. 1 köbméter víz 1 m-es esése során 10 kWh helyzeti energia alakul át mozgási energiává. Ez az energia kisméretű turbina beépítésével részben kihasználható.

A befolyó szennyvíz szervesanyag-tartalma jelentős energiaforrás. Becslések szerint 1000 mg/l KOI értékű szennyvíz energiataralma mintegy 4 kWh/m³. Azaz lényegesen több, mint amennyit a ma szokványos módon, nyers és főlős iszap keverékéből rothasztással, gázmotoros-generátoros biogáz-hasznosítás-

sal termelni tudunk (0,4-0,5 kWh/m³ befolyó szennyvíz). Ezen energia közvetlen kihasználására adhat a jövőben lehetőséget a mikrobiális üzemanyagcella (1. ábra).

1. ábra
A mikrobiális üzemanyagcella működési elve

A működési elv a következő: A lebontandó szerves anyagot az anódcellába vezetik. Az anódcellát protonszelektív membrán választja el a katódcellától. Az anódcellában a baktériumok lebontják a szerves anyagot. Szén-dioxid, protonok és elektronok keletkeznek. A protonok a membránon át a katód felé áramlanak. A katódcellába oxigént juttatnak. Az elektronok az anódtól villamos fogyasztón át érik el a katódot, ahol a katódon katalizátor segítségével a protonok és elektronok egyesülnek, és oxigén jelenlétében víz keletkezik. Ez a módszer jelenleg a jövő ígéretes technológiájaként értékelhető, nagyüzemi méretben való megvalósítására nincs ismert példa.

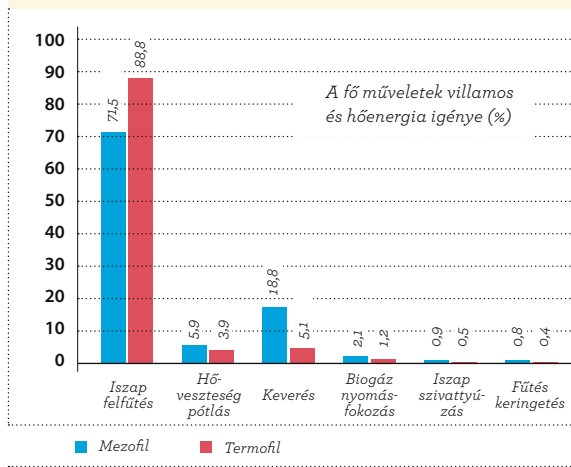
A szennyvíz energiataralmát jelenleg elsősorban rothasztók segítségével aknázzuk ki. Egy tonna lebontott szerves anyagból 800–1000 m³, 23-24 MJ/m³ fűtőértékű biogáz keletkezik. Összehasonlításképpen a földgáz fűtőértéke 34 MJ/m³. A biogázt felhasználva gázmotor-generátor berendezéssel villamos energiát és hőenergiát termelünk. A termelhető villamos energia 2-2,5 kWh/m³ biogáz, és ennél több a termelődő hőenergia, 2,5-3 kWh/m³. Ez utóbbi felhasználása (elhelyezése) a nyári időszakban gondot okozhat.

A mezofil és termofil rothasztás havi energetikai viszonyainak összehasonlítására becslésjellegű modellező számítást készítettünk. Egy 1000 m³-es mezofil rothasztóval azonos kapacitású termofil rothasztó térfogata 480 m³-re adódott. Felvettünk egy szokványos havi átlaghőmérsékleti idősort be-

folyó szennyvízhőmérséklet és külső levegő-hőmérséklet esetére. A rothasztók hőszigetelését azonosnak feltételeztük. A hővesztés, ami a felület és a hőmérséklet-különbség függvénye, alacsony hőmérsékleten (5°C alatt) a mezofil, magas hőmérsékleten (5°C felett) a termofil rothasztóknál adódott nagyobbra.

A fő műveletek energiaigényének elemzése (2. ábra) rámutatott arra, hogy a kimagaslóan legnagyobb energiaigényű művelet az iszap felfűtése a rothasztó működési hőmérsékletére. Ebből következik, hogy a rothasztóból elvett rothasztott iszap hőenergia-tartalma olyan érték, amit célszerű kihasználni a betáplálódó iszap legalább részbeni felfűtésére.

2. ábra
A fő műveletek villamos- és hőenergia-igénye

Jelentős energia szükséges még a rothasztó keveréséhez. A keverés hatékonysága nehezen ellenőrizhető, hiányosságai sokszor csak az igen ritkán bekövetkező leürítések alkalmával észlelhetők. Célszerű rendszeresen figyelni a biogáz mennyiségét, a rothasztó hőmérsékletét, az iszap pH-értékét, illósavtartalmát. A változások felhívhatják a figyelmet valamilyen üzemeltetési problémára. Jelzőanyag-adagolás és a koncentráció változásának mérése vagy számítógépes modellezés is segíthet a rothasztó keveredési viszonyainak ellenőrzésében.

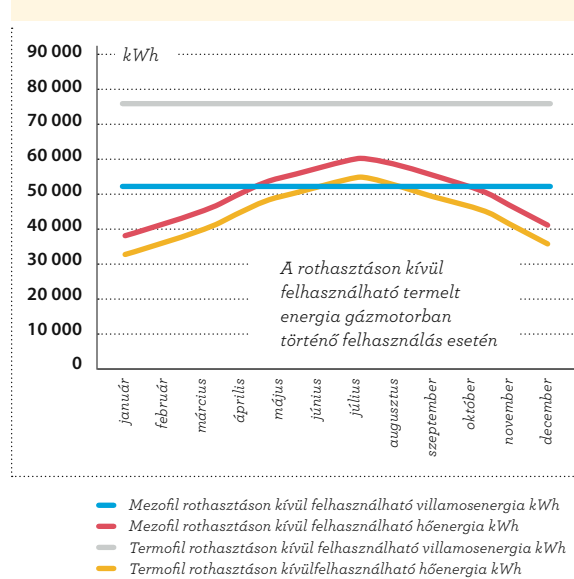
A rothasztás teljes energiaigénye az év folyamán változik. Míg a villamosenergia-igény állandónak mondható, a hőenergia-igény természetesen változó, a hideg évszakban a hidegebb szennyvíz és a hidegebb léghő magasabb felfűtési energiaszükségletet generál. A számítási modell szerinti rothasztók esetében a termofil rothasztó éves teljes energiaigénye 1,6-szerese a mezofil rothasztóénak. A térfogategységre vonatkoztatott fajlagos teljes energiaigény pedig 3,7-szerese a termofil rothasztóknál.

Biogáz gázmotoros hasznosítása esetén érdemes megvizsgálni a rothasztón kívül felhasználható megtermelt energia mennyiségét. Ezt mutatja a 3. ábra.

Látható, hogy a termofil rothasztás esetében lényegesen több a rothasztón kívül felhasználható villamos energia, míg mezofil rothasztás esetén kissé több a rothasztón kívül felhasználható hőenergia. Ez utóbbi nyári időszakban nehézséget is okozhat, mert a fölösleges hőenergiától vészlő megoldásokkal kell „megszabadulni”.

A termelt energia mennyisége fokozható, ha telepen kívüli forrásból származó, anaerob úton bontható szerves anyagot juttatunk a rot-

3. ábra
A rothasztáson kívül felhasználható termelt energia

hasztóba. Bekövetkezhet olyan állapot, amikor a telep a pillanatnyi villamosenergia-fogyasztásánál többet termel a gázmotorai segítségével. Ha a villamosenergia-ellátó hálózat üzemeltetőjével és a kitáplált villamos energiát befogadó áramkereskedővel a szennyvíztisztító teleprek van erre vonatkozó megállapodása, akkor a hálózatra történő kitáplálás megoldja a problémát. Ellenkező esetben a hálózatkezelő általában egy minimális fogyasztási értékre vonatkozó határértéket szab meg. Gázmotorüzem esetén a telep villamosenergia-fogyasztása nem eshet a határérték alá. A gázmotort a minimális fogyasztási határérték alatt le kell állítani, és az egyébként megtermelhető villamos energiát a hálózatról kell vételezni.

További módszer a biogáztermelés növelésére az iszap ultrahangos vagy kavitációs elven működő roncsolóberendezésekkel történő kezelése. Bármely, biogáztermelést növelő módszer alkalmazása esetén tudatában kell lennünk annak, hogy a csurgalékvizek szennyezettsége minden bizonnyal növekedni fog, és ezzel a vízvonal üzemeltetése során számolni kell.

A hagyományos eleven iszapos technológia során a nagy, rothasztóval ellátott szennyvíztisztító telepek esetében a beérkező víz szervesanyag-tartalmának mintegy 30%-át bontjuk le a levegőztetés során. Közismert tény, hogy az eleven iszapos telepek kiemelkedően legnagyobb villamosenergia-fogyasztója a levegőztetőmedencéket ellátó légbefúvó rendszer. Ismertek olyan újszerű technológiák, amelyek az aerob úton lebontandó terhelést

csökkentik, és növelik az anaerob lebontásra kerülő szerves anyag mennyiségét. Egy példa erre az olyan eljárás, melynek során a befolyó szennyvizet vegyszeres kezelés után mikroszűrőkön vezetik át, kiszűrve a szerves szennyeződések nagy részét. A leválasztott szerves anyag növelt kapacitású rothasztókba kerül. Aerob úton a szerves szennyezés mindössze 10%-a bomlik le. A denitrifikációt metanoladagolással kell elősegíteni. Természetesen a rothasztók térfogatát a megnövekedő iszapmennyiséggel arányban növelni szükséges. Külön felhívjuk a figyelmet a megnövekedő mennyiségű biogáz gondos kezelésére. A biogáz teljes mennyiségét fel kell használni, vagy ha ez nem lehetséges, el kell égetni, mert a léghőbe jutó metán üvegházhatása a szén-dioxidénak mintegy húszszorososa.

A Collin Center Plusz Kft az Ön felkészült és tapasztalt együttműködő partnere szennyvíz-szivattyúzással kapcsolatos javítás-karbantartási, beszerzési és szakértői tevékenységében.

Tények

A magyar tulajdonban lévő vállalkozásunk 1995 évi alapítása óta kínálja szolgáltatásait és gyűjti referenciáit a közüzemi és ipari szivattyúzás területén. Kiemelkedően felszerelt szerviz-és tekercselőüzeme, villamos diagnosztikai műszaki háttere és szakember gárdája révén önállóan képes széleskörű és komplex feladatok elvégzésére.

Együttműködés

Együttgondolkodó és együttműködő partner kapcsolatot kínálunk, ahol cégünk megszerzett szakmai tudását és tapasztalatát megbízóink szolgálatába állítjuk. Az egyszerű gépjavításon túl rendszerelemzések és alkalmazástechnikai kérdések területén nyújtunk segítséget az optimális üzemeltetés biztosítása érdekében.

Célunk

A ránk bízott feladatokkal megrendelőink hosszú távú érdekeit szolgáljuk a műszaki megfontolásokon túli gazdaságossági szempontok egyidejű figyelembevételével. A komplex gondolkodással és munkavégzéssel vevőink elégedettségének növelését célozzuk meg.

Szolgáltatásaink

- Szennyvízszivattyúk javítása, helyszíni karbantartása
- Szivattyúk és alkatrészeinek forgalmazása
- Átemelő karbantartás, tisztítás, dugulás elhárítás víziközmű szolgáltatók részére
- Gépészeti és villamos szerelési munkák
- Villanymotorok javítása, tekercselése, diagnosztizálása 400kW-ig
- Fazonhuzalos tekercselés, vákuumimpregnálás
- Sb-Rb berendezések javítása, minősítése
- Tartó és csatlakozóelemek gyártása
- Forgó tömegek dinamikus kiegyensúlyozása 2500 kg-ig
- Szivattyúk bérbeadása
- Rendszerelemzés, alkalmazástechnikai szaktanácsadás

Collin Center Plusz Kft.

H-2840 Oroszlány, Szent Borbála u. 2/a.

Tel./fax: 34/311-648, 510-310

Email: info@collin.hu

A VÍZ VILÁGNAPJA KAPCSÁN

Az ENSZ közgyűlése 1994-ben döntött arról, hogy március 22-e legyen a víz világnapja, mert egyre jobban érzékelték mindenki, hogy beköszönt a „vízválság” korszaka. Most a Debreceni Vízmű Zrt. honlapján megjelent, a víz világnapjára készült írást tesszük közzé. A cikk aktualitását az adja, hogy jóval túlmutat a vízvilágnapi gondolatokon.

A vízhez való viszonyunk összetettségét jellemzi, hogy minden évnek megvolt a vízzel kapcsolatos üzenete, amelyek ráirányították a figyelmet egy-egy fontos, kiemelt részterületre. Ezek között szerepelt a víz és katasztrófa, a víz az életért, az egészséges világért, az élelmiszerbiztonságért, a városokért jelmondat. Az ideai szlogen a vízzel kapcsolatos munkára, a munkahelyekre irányítja rá a figyelmet, amit úgy is értelmezhetünk, hogy:

„DOLGUNK A VÍZZEL”

Értelmezve az üzenetet elgondolkodhatunk azon, hogy kinek, kiknek is szól ez az üzenet, kinek van dolga a vízzel.

Talán természetes, hogy mindenki a maga környezetéből kiindulva határozza meg a dolgát, így az átlagember úgy gondolja, neki csak annyi a dolga a vízzel, hogy megnyissa a csapot, megigya, főzzön vele, használja tisztálkodásra, mosásra, fizesse meg a díját, aztán élvezze a természetes vizeket a szabad idejében, fürödjön, ússzon benne. De még ezt a nagyon leegyszerűsített viszonyulást is egyre kevesebb ember mondhatja el magáról. Csökken azoknak a vízfelületeknek a nagysága, ahol szabad időnket eltölthetjük, egyre nehezebb a víz árának megfizetése, drasztikusan csökken a mindennapos létfenntartáshoz szükséges ivóvízhez való hozzáférés minőségben és mennyiségben. Mindez globális méretekben, térben és időben eltérően jelentkezik, így vannak, akiknek ez mindennapi küzdelmet jelent, és vannak olyanok, akik ebből még semmit nem éreznek. Az üzenetek leginkább azoknak szólnak, akik még nem érzékelik a vízválság hatását, jeleit.

A világ vízkészlete állandó, de a használatára egyre többen tartunk igényt, így dolgozunk a vízzel sokkal összetettebb, bonyolult rendszert alkotó. Csak a legfontosabb elemeket kiemelve: óvni kell vízbázisainkat, ki kell termelni a szükséges mennyiségeket, azokat meg kell tisztítani a szükséges mértékben, el kell osztani a vízhasználók között, majd a használt vizeket el kell vezetni, meg kell tisztítani és visszavezetni a természetes körforgásba úgy, hogy mindeközben még energiát akarunk vele termelni, öntözésre akarjuk használni, és szabad időnk eltöltése során is élvezni

akarjuk. Mivel a vízkészletek korlátozottak, egyre fontosabbá válik a azok használatának jogi szabályozása nemzetközi és nemzeti szinten egyaránt.

Ha a világ úgy működne, hogy mindenkinek azonosak lennének az érdekei a vízzel kapcsolatban, akkor talán nem itt tartanánk. De a világ változását érdekek hajtják, és ezért különböző érdekcsoportok vannak, amelyek a vízhez való viszonyukat saját érdekeik szerint alakítják erejük, befolyásuk mértékében.

Nincs ez másként a hazai viszonyok között sem. Volt idő, amikor a legfontosabb érdek az volt, hogy mindenki számára legyen elérhető az egészséges vezetékes víz. Volt olyan időszak, amikor az volt a cél, hogy minden település a saját kezébe vegye a vízszolgáltatást. Sokszor volt cél, hogy az ivóvíz legyen olcsó, független az előállítás költségeitől. Aztán ránk köszönt az európai uniós csatlakozás, és elsődleges szempont lett a közműolló zárása, valamint a vízminőség-javítás.

Mindezeket követően, 2011 után bevezetésre került egy új szabályozási logika, ami féket rakott a vízdíjak költségarányos növelésére, és döntött arról, hogy drasztikus gyorsasággal átalakítja a víziközmű-szolgáltatói szervezeti struktúrát, és újraépít egy saját logika szerinti magyar víziközmű-szolgáltatási rendszert. Az új politikai koncepció azonban nem önállóan csak a víziközmű-szolgáltatási rendszert kívánta átalakítani, hanem sok vonatkozásban együttes szabályozást kívánt alkotni minden más közüzemi szolgáltatási szektorral közösen. Döntés született arról is, hogy a víziközmű-szolgáltatás lakossági igénybevételének költségét is csökkentik 10%-kal, ami rezsidíjcsökkentés néven vált közzismertté. Ezenkívül döntés született arról is, hogy a szolgáltatóknak is fokozottabb mértékben kell kivenni a részüket a központi költségvetés bevételeinek gyarapításából a közmúadó bevezetésével. Az intézkedések során kiemelt hangsúlyt kapott a közüzemi szolgáltatások nemzeti tulajdonba vétele, és ezen belül is az állami szerepvállalás erősítése.

A 2011 óta bevezetett intézkedéseket, új törvényeket, jogszabályokat, felügyeleti szerveket nézve azt mondhatjuk, hogy cselekedetekben megelőztük a 2015. évi vízvilágnapi üzenetet, hiszen minden téren jelentős mértékben volt mindenkinek dolga a vízzel.

Néhány év távlatából azonban már érdemes megvizsgálni, hogy amit terveztünk, cselekedtünk, elégséges volt-e, amit tettünk, az a célokhoz vitt-e közelebb.

Az elsődlegesen kitűzött célok, az üzemeltetői struktúra megváltoztatása, a szolgáltatók számának csökkentése, a víziközmű-szektor nemzeti kézbe vétele első ránézésre sikeresen teljesült. A közel 400 szolgáltatóból mára kb. 40 szolgáltató lát el víziközmű-szolgáltatást, nőtt az állami tulajdonú vízművek működési területe, az önkormányzati tulajdonú cégek egyre inkább regionális szinten működnek, növekedett a nemzeti tulajdonlás a szektorban. Ennek eredményeként hatékonyságjavulást, szervezettséget, minőségi javulást vártunk el mind a szervezetműködés, mint a szolgáltatás gazdasági mutatói, mint a vízminőség területén. Ebből sajnos

nagyon keveset sikerült megvalósítani, amit befolyásolt a szektor külső és belső feltételeinek romlása.

A vízdíjak 2012. év eleji szinten való befagyasztását, a rezsidíjcsökkenés árbevétel-kiesését, a közműadó terheit sajnos minden igyekezet ellenére sem sikerült költségcsökkentéssel, hatékonyságjavítással kompenzálni, így az elvárt gazdasági stabilitás helyett a likviditási problémák, a veszteséges működtetés, az elmaradó karbantartások, a hiányzó rekonstrukciók problémája zúdult a szektorra.

Nem sikerült megoldást találni a cégek számának csökkenésével párhuzamosan a foglalkoztatottak létszámának csökkentésére, feszítő gond lett a bérfeszültség, a bérszínvonal-elmaradás, az eltérő szakmai felkészültség a cégeken belül. Több helyen nem sikerült megoldani a működési terület növekedésével párhuzamosan a szükségszerű szervezeti változtatásokat, lelassultak a döntési folyamatok, nehézkessé vált a szolgáltatás jellegéből adódó gyors reagálási igény.

A rezsidíjcsökkentés hatását a fogyasztók alig érzik: a háztartási kiadások átlagosan 3%-át kitevő víziközmű-szolgáltatási költségek 10%-os visszaesése alig érzékelhető a lakosság számára, miközben a szolgáltatóknál, főleg a kisebb településeken, ahol nincs meghatározó nagyságú, gazdálkodási célú vízhasználat, szinte teljes mértékű 10%-os árbevétel-kiesést jelentett a rezsidíjcsökkentés.

A közműadó vezetékosszra vetített egységes díja aránytalan, és igazságtalanul nagy terhet ró a víziközmű-szolgáltatói szektorra más vezetékű szolgáltatókhoz viszonyítva. Bizonyított tény, és a víziközmű-szolgáltatás sajátosságából következik, hogy az ivóvízellátás és a szennyvízelvezetés együttes szolgáltatása következtében a közműadóterhe a duplája más szolgáltatókhoz viszonyítva. Amíg más vezetékű szolgáltatói szektorok árbevétel-arányos közműadóterhe nem haladja meg a 2-2,2%-ot, addig a víziközmű-szolgáltatói szektor árbevétel-arányos terhe átlagosan meghaladja az 5%-ot. A közműadó rendszerét mindenképp sürgősen módosítani szükséges, mert a szektor igazságtalanul nagy terhének problémáját továbbgerjeszti az is, hogy a kisebb települések adottságai folytán a közműadó mértéke önmagában az árbevétel 20-25%-át is eléri, amit a legnagyobb hatékonyságjavító intézkedésekkel sem lehet kompenzálni.

A díjbefagyasztás miatti változatlan árbevétel mellett az összességében majd 15-30%-os többletterhe következménye, hogy a korábbi időszakra jellemző néhány %-os nyereség eliminálódott, a cégek vagy veszteségesen működnek, vagy a gazdasági stabilitás fenntartása érdekében nem költenek a víziközmű-vagyon működőképességének fenntartására. Sajnos sok esetben a két következmény együttesen is fennáll minden erőfeszítés ellenére.

Az ágazatra vonatkozó új politikai koncepció árpolitikai részleteit a szolgáltatói kör nagy érdeklődéssel várta. Megértés mutatkozott abban, hogy a változtatások előtt fixáljuk az állapotot, teremtünk statikus állapotot, de a szolgáltatók ezt követően egyre türelmetlenebbül, aztán az idő múlásával fogyó hittel várják a szükséges lépéseket. Közismert tény volt már korábban is, hogy a víziközmű-szektor forráshiányos, ha az uniós direktívák szerinti teljes költségmegtérülés elvét akarjuk érvényesíteni. Forráshiányos volt azért, mert soha nem volt igazából megoldva az amortizáció kellő mértékű elszámolása a díjakban, az önkormányzatok a bérleti díjakat más célokra is felhasználták, felhasználhatták, a díjakat korábban sok helyen politikai, és nem gazdasági szempontok alapján állapították meg. A díjakban nincs kellő fedezet a működési kiadásokra sem, hiszen 2012 óta a nagyarányú közműberuházások hatására jelentősen fejlődött a szennyvízkezelési technológia, az egyszerű vízkivételek helyett bonyolult víztisztító technológiákkal szerelték fel a vízműtelepeket, aminek hatására növekedett az üzemeltetéshez szükséges gépek, berendezések száma, energiaigénye, általános lett a vegyszerfelhasználás. További következ-

ménye a fejlesztéseknek, hogy növekedett a szakemberigény, hiány lett speciális szaktudásból, az ágazat nem tudja biztosítani, megtartani a képzettségnek megfelelő béreket.

Statisztikailag nagyon szép adat, hogy az elmúlt évtizedekben több ezer milliárd forintnyi fejlesztés történt az ágazatban, de ez mind bővítő jellegű beruházás volt, és a használati idejének végén járó régi, 50 éves vagy még ennél is régebbi közművek rekonstrukciója elmaradt, így ezek üzemeltetése egyre drágább. Az elmaradt rekonstrukciók közel azonos nagyságrendű forrást igényelnének, mint ami a fejlesztésekre lett fordítva, de jelenleg ilyen feladatokra uniós forrás csak nagyon korlátozott mértékben használható fel. Ha a díjakban a felújítás fedezete nem biztosítható a jövőben sem, akkor bizony a költségvetésnek azzal kell számolnia, hogy az ágazat befizetői pozíciója megfordul, és a szolgáltatók támogatásra szorulnak majd. Mindezek alapján elmondható, hogy az ágazat átalakítása megrekedt a gazdasági területen, a befagyasztott állapot miatt a szektor a tartalékok felélésén túl az önemésztés szakaszába lépett, aminek a szolgáltatás színvonalára kiható negatív következményeit a közeljövőben már lehetetlen lesz elkerülni.

Némi reményt kelt az a nemzetgazdasági stratégia, bekapcsolódásunk a globális vízgazdálkodási probléma megoldásába, amelynek folytán a vízipar jelentős külkereskedelmi tényezővé vált. Ennek keretében a magyar államfő bekapcsolódott a globális kríziskezelésbe. Azt azonban nem szabad elfelejteni, hogy a vízipar nem képes majd sokáig versenyképes lenni, ha a fejlesztéseire, termékeire hazai viszonyok között nem lesz piac, ha a működtetésére nincs lehetőség, és szakadék képződik az ipar és a ráépülő szolgáltatás között. Nem tudunk majd a krízisek kezelésére bevált eljárásokat ajánlani, mert hazai terepen sem találjuk meg a krízis megoldását.

Vízvilágnap van! A szlogenünk: dolgozzunk a vízzel

Elkönyvelhetjük, hogy hazánkban az elmúlt években sokat foglalkoztunk a vízzel, kiváltképpen a víziközmű-szolgáltatással. Dolgainkkal azonban még nem végeztünk, eredményeinkkel még nem lehetünk elégedettek. Elindultunk egy új úton, a víziközmű-szolgáltatás szinte minden elemét újra akarjuk értelmezni, meg akarjuk változtatni. Több területen gyorsan haladtunk, a haladás sérelmekkel, veszteségekkel járt, amivel nem sokat törődünk a cél érdekében. Vannak területek, ahol a változtatás szükséges, de még semmi nem történt. Haladnunk kell előre, amíg meg nem bizonyosodunk arról, hogy a cél elérhető közelségbe került, de a célok nem teljesülhetnek akkor, ha a veszteségekre nem figyelünk, a korrekcióra nem szánunk időt és energiát, és a cél eléréséhez elhanyagolunk részfeladatokat. A magyar víziközmű-szektor jelene és jövője csak közös erőfeszítések által, sportnyelven csapatmunkában épülhet tovább. A csapatversenyt sem azok szokták megnyerni, akiknek van egy jó versenyzőjük, hanem azok, akiknek tagjai kiegyensúlyozott teljesítményre képesek.

A magyar víziközmű-szektor érdekében legyünk egy ilyen csapat tagjai, függetlenül attól, hogy államfő, miniszter, képviselő, köztisztviselő, igazgató vagy gépész a hivatásunk, és legyünk abban érdekeltek, hogy a vízért folytatott globális küzdelemben, versengésben előbb a hazai pályán teremtjük meg azokat a feltételeket, melyeket aztán példaként lehet mások számára is felmutatni, nem másért, mint a vízért és a fogyasztókért.

INGAÓRA VÍZZEL

Vízzel meghajtott ingaóra díszíti a BÁCSVÍZ Zrt. kecskeméti irodaházának ügyfélterét. A helyi ipartörténeti jelentőségű alkotás ünnepélyes átadására a Föld napján került sor.

A híros városban méltán elismert Hanga István órásmeister által megálmodott szerkezet művészi szimbóluma a víz és az idő folyamatosságban kifejeződő párhuzamának, egyúttal tiszteleg a hagyományos kézműves órás mesterség előtt is.

Hanga István évtizedekkel ezelőtt Rómában látott egy hasonló elven működő órát, mely már akkor felkeltette az érdeklődését. A sajátos megoldás lényege, hogy a felülről lefelé folyó víz mozgási energiája hajtja meg egy ingán keresztül az óra szerkezetét. Kurdi Viktor, a BÁCSVÍZ Zrt. elnök-vezérigazgatója nagy örömmel állt a projekt mellé, mert minden jó ötletet támogatnak, mely segíti az emberek felé közvetíteni a víz kiemelt szerepét.

A több mint 200 munkaórával létrehozott, közel 100 alkatrészből álló, látható szerkezetű alkotás 1,85 méter magas, és mintegy 70 kg-ot nyom, pontossága pedig hetente 1 percen belül van. A rozsdamentes acélból

készült ingaórán percenként 1,8 liter víz folyik át, a meghajtáshoz szükséges vizet visszaforgató rendszer biztosítja. Az óra kivitelezésében egy másik órásmeister, Hanga István fia, Hanga Zsolt vállalt oroszánrészt.

A vízzel hajtott ingaóra a BÁCSVÍZ Zrt. társadalmi felelősségvállalásában megfogalmazott értékeket ötvözi: az emberi tudás és a víz mint természeti erő együtt jelenik meg ebben a művészi kivitelezésű szerkezetben.

A Kecskemét Online, keol.hu-n megjelent írás rövidített változata

KRISTÁLY

Biztonságos, hosszútávú,
költséghatékony megoldások

NAGY **iiflo**[®] húzásbiztosító teszt

Húzásbiztosító teszt NEM laboratóriumi
körülmények között.

Az idom házi bekötésre lett beépítve, amit a csa-
tornázás során a kivitelező árokásója „megtalált”
az idom jól teljesített, de a cső sajnos elszakadt...

Generációkon
átívelő
élettartam

20 év
gyártói
garancia

Felhasználóbarát
alkalmazások,
könnyedén
átalakítható
idomok

Korróziónak
ellenálló
szabadalmaztatott
anyagminőség
(RA450)

Különböző
csőátmérők és
csőanyagok
húzásbiztos
kötése

Az ára?
Kedvezőbb,
mint gondolja!

Több
évtizedes hazai
referenciák

8600 Siófok, Fő u. 15.
Telefon: (84) 510 088; (84) 316 338
E-mail: kristaly@kristaly.hu | www.kristaly.hu

Telephely: 8600 Siófok, Somlay A. u. 4.
Telefon: (84) 510 089; (30) 328 6401 | Fax: (84) 312 931
Nonstop ügyeleti számunk: (30) 385 0648

INTEREX-WAGA KFT. BIZALOM, SZAKÉRTELEM, MEGBÍZHATÓSÁG

Bár sokan ismerik a céget, írásunkkal azt mutatjuk be, mi rejtőzik a napi kereskedelmi kapcsolatok mögött. Csáki Attilát, az ügyfélkapcsolatokért felelős cégvezetőt kérdezzük.

Vízmű Panoráma: Hogyan kezdődött?

Csáki Attila: Az 1980-as évek végén a régi Videoton, „elsüllyedt iparunk egyik zászlóshajója” szélnek eresztette a legtöbb emberét. Herczeg Gyula volt közülük az egyik, aki logisztikai tapasztalatait felhasználva az Interex Kft.-nél helyezkedett el kereskedelmi előadóként. Ez a cég a bátyjáié volt, és sokféle termékkel kereskedett. Ez idő tájt döntött úgy Herczeg Gyula gyermekkori barátja, Lódi Ernő, hogy néhány évre hazatér Ausztráliából. Így a két jó barát még szorosabbra fűzte kapcsolatát.

Ugyanebben az időben hazánkban nyaralt Dick Nijhof, a holland Georg Fischer WAGA cég utazó képviselője, aki ugyancsak Lódi Ernő barátja volt. Balatonszabadi-Sóstón bérelt házat, és egyik nap azt tapasztalta, hogy nem jön víz a csapból. Kiment az utcára, és azt látta, hogy a vízvezetékén a DRV Zrt. szakemberei kínlódtak a munkagödörben, Gibault-kötéssel igyekeztek összekötni az AC csövek végét.

Dick még aznap felhívta Ernőt, és ez a beszélgetés alapozta meg a későbbi céget. Ugyanis a Georg Fischer WAGA éppen akkor fejlesztett ki egy forradalmian új összekötő idomot, a Multi Jointot. Ezzel gyorsan és megbízhatóan lehetett összekötni bármilyen anyagú, hasonló névleges átmérőjű csöveket.

V.P.: És azután?

Cs. A.: Herczeg Gyula és Lódi Ernő azon tanakodtak, hogyan lehetne az üzletet elindítani. Megkeresték a helyi vízszolgáltatót, a Fejér Megyei Vízmű Vállalatot. Kiss István vezérigazgató, valamint Németh József üzemmenősképv. vezető több műszaki kollégájával együtt azonnal fantáziát látott az új termékben.

Megszerveztek és előkészítettek egy házi bemutatót, amelyről John Goudriaan holland vezérigazgató úgy nyilatkozott, hogy ilyen nagyszerű műszaki előkészítést még egyik országban sem látott. Így nyilatkozott: „Megtanultam tisztelni a magyarországi szakembereket, a tudásukat és a rátermettségüket. Ők gyorsabban felismerték a Multi Joint előnyeit, mint bármely más európai országban”. A bemutatón sok magyarországi vízmű képviselője vett részt.

Csáki Attila az egyik cégvezető

A szerelés elején a Multi Jointok lötyögtek az összekötő csöveken, így a szerelők sok vezetővel együtt hitetlenkedve szemlélték a fejleményeket, mondván, lehetetlen, hogy ekkora rést be lehet fogni. Mindenkinek leesett az álla, amikor a teljes szerelés 8 perc alatt lezajlott, és a nyomáspróba teljes sikert aratott.

A hírek gyorsan terjedtek a szakmában, és egyre több cég tesztelte az új csőtörésjavítót. Ezután indult az a roadshow, amivel szinte minden, akkor lényegesnek számító vízművet elértek.

Ezek voltak az előzmények, amelyek útjára indították az Interex-Waga Kft.-t. Nagy megtiszteltetésnek és megelőlegezett bizalomnak számított, hogy a Georg Fischer WAGA vezérigazgatója engedélyezte, hogy felvegyük a WAGA nevet. Ma is sokan „wagasoknak” hívnak bennünket. Több vízműves kollégának a mobiltelefonjában évekig „WAGA Attilaként” szerepeltem.

Az Interex-Waga Kft. székesfehérvári telephelye

V.P.: Tudták már akkor, hogy meddig juthatnak?

Cs. A.: Igen, Herczeg Gyula úgy vélekedett, talán egy évet kihúznak. A két jó barát még álmában sem gondolta, hogy egyszer majd áruval megrakott kamionok érkeznek rendszeresen. Ennek ellenére elkezdtek dolgozni az esélytelenek nyugalmával, de hihetetlen szorgalommal és kitartással. Ekkor még az 1 darabos megrendelésnek is örültek, amit azonnal ki is szállítottak.

V.P.: Könnyen kaptak hitelt, hogy be tudják indítani az üzletet?

Cs. A.: A cég sohasem vett fel hitelt. A két cégtulajdonos kezdettől fogva a mértékletesség és fokozatosság elvét vallotta: mindig egy kis lépéssel jutottak előbbre, így nem is kellett külső forrást bevonni az üzletbe. Meghatározó volt az is, hogy John Goudriaan vezérigazgató egy addig a

saját cége számára is ismeretlen és meglepő gesztust gyakorolt. Az első 40.000 guldenes szállítmányt nemcsak hogy nem kérte előre kifizetni, hanem 100 napos fizetési határidőt is adott. Ehhez hatalmas bizalom kellett, amelyet kemény munkával meg is háláltunk, mindig pontosan fizettünk, soha nem okozva csalódást. Ez a bizalom a cégünk maradandó értékévé vált.

V.P.: Miért mondja ezt?

Cs. A.: Ezt a BIZALMAT a vevőink irányába még tovább fejlesztettük. Konzignációs raktárhálózatot hoztunk létre, amely jelenleg 40 helyen működik. A vevőinknek azt a bizalmat adtuk, hogy akkor kell kifizetniük az anyagot, amikor azt felhasználták.

V. P.: Csak nem azt akarja mondani, hogy azzal megy előre a cég, hogy jótékonykodik?

Cs. A.: De, pontosan. Érdemes megjegyezni: egy üzlet akkor jó, ha mindkét félnek jó. Ennek pedig az alapja a bizalom.

V. P.: És mennyi Multi Jointra volt szükség, hogy megerősödjön a cég?

Cs. A.: Igaz, hogy most is a Multi Joint a vezérműnk, de mellette már több lábon állunk. Sok más terméket is bevezettünk.

V. P.: Milyeneket?

Cs. A.: A nagy nyomásra is alkalmas olasz Greiner golyóscsapok, a svájci GF PE termékek, a VAG, ID-ROGAS szerelvények, a KASI fedlapok – más termékek mellett – mind a kínálatunk részei. Külön büszkék vagyunk a műanyag VIPAK plombánkra, amelyet a '90-es évek elején Kis István, a Fejérvíz Zrt. vezérigazgatója tervezett. Majdnem minden vízmű ezt használja, sőt más országokba is szállítunk belőle.

De nem csak termékeket árulunk. A Georg Fischertől tanultuk meg, hogy problémamegoldók és megoldásszállítók legyünk. Ezért a termékekkel együtt beépítéshez szükséges szakértelmet, tudást is adunk. Többek között rendszeresen KPE-hegesztő-tanfolyamot szervezünk, amely nemzetközileg elismert szakoklevelet ad. Kritikus helyzetekben közös munkavégzésre is vállalkozunk, szakembereink a helyszínen mutatják be egy-egy termék helyes beépítését.

V. P.: Jó, tehát a titkuk a bizalom és a szakértelem, valamint a vezérmű megtartása mellett a sok lábon állás és a komplexitás. Esetleg más is?

Cs. A.: Igen, van más is. Már kezdettől fogva igyekeztünk megtanulni „vízművesül” gondolkodni. Nemcsak egy meglévő terméket akarunk értékesíteni, hanem igyekszünk a szolgáltatók igényeit a legteljesebb mértékig megismerni és kielégíteni. A gyártók felé közvetítettük ezeket az igényeket, így több új termék keletkezett, kettőt említek csupán: a Greiner kombi golyóscsap vagy a M/JDN400 csőtörésjavító. Továbbmegyek, pontosan meg sem fogalmazott igényeknek is igyekszünk elébe menni.

V.P.: Nocsak, például?

Cs. A.: Amikor megkérdeztük a szolgáltatókat, számukra milyenek lennének a jó szállítási feltételek, viccesen azt mondták: ha odahoznák

a gödör szélére az anyagot, amire szükségük van. Akár éjjel is. Mi ezt komolyan vettük, és bevezettük a máig működő éjjel-nappali szolgáltatásunkat. Az ország bármelyik pontjára elvisszük a szükséges szerelvényeket bármikor. Azután azt mondták a vízművesek: ez klassz, de jó lenne, ha nem kéne addig sem várni, amíg Székesfehérvárról a helyszínre érnek. Így született meg a korábban már említett konzignációs raktárhálózat. Ott van az anyag ésszerűen igényelt összetételben.

Van egy másik nyílt titkunk is: a megbízhatóság. Csak olyan terméket vagyunk hajlandók forgalmazni, amely megfelel a műszakiak elvárásainak. De nemcsak a terméknek kell megbízhatónak lennie, hanem a szállítónak is. Ez a kettős megbízhatóság a legfőbb garancia arra, hogy jól járnak azok, akik minket választanak.

Az első bemutató szerelés

Az első nyomáspróba

V. P.: Látjuk, sokat adnak az értékekre, így működik a cég is?

Cs. A.: Természetesen igen. Amikor Herczeg Gyula és Lódi Ernő elkezdte a céget felépíteni, egy-egy munkatárs felvételek az első számú szempont az volt, hogy milyen ember az illető. Jó beállítottságú-e, megbízható, becsületes-e, és csak ezután következett, hogy milyen a végzettsége, és van-e gyakorlata. A kölcsönös bizalom alapján működik jól egy munkahely. Úgy is fogalmazhatnánk, dolgozni csak jó emberekkel érdemes. És ilyen mind a 34 kollégám, Mahovszky Miklós cégvezető társamtól a raktárosig.

V. P.: Most már csak a Vízmű Panorámára, a MaVízre és az ágazatra van egy kis helyünk. Milyen a Panoráma,

van észrevételük?

Cs. A.: Teljesen jó az irány. Igaz, hogy egy pr-cikkért fizetnünk kell, de úgy gondoljuk, megéri, mert partnereink elolvassák, és reméljük, hogy érdekesnek találják.

V. P.: MaVíz?

Cs. A.: Az elejétől fogva oszlopos tagjai voltunk, vagyunk és leszünk. Mi találtuk ki az ÉDV Zrt.-s Domonkos Ágival a szerelőversenyt, amely országossá nőtte ki magát, sőt már a határainkon túlról is bekapcsolódtak néhányan. Bábáskodtunk az ügyfélszolgálati versenyek létrehozásánál is.

Minden nagy rendezvényt támogatunk, mert meggyőződésünk, hogy nekünk, a beszállítóknak, valamint a szolgáltatóknak közös a sorsunk. „Nekem is jobb, ha neki jobb.”

V. P.: És mi lesz az ágazattal, hogyan látják a közös jövőnket?

Cs. A.: A víziközmű-szolgáltatás biztos, hogy konszolidálódik, stabilizálódik, mert a jelenlegi módon, közműadóval terhelten sokáig nem tartható fenn. A vezetékek és a szerelvények folyamatosan öregednek, és ha a terhek csökkennek, hatékonyabb lesz a szolgáltatás. Reméljük, hogy még sok jelentős munkában bizonyulunk megbízható partnernek. Cégünk erre törekszik a jövőben is.

AZ AQUAPROFIT ZRT. NYERTE A KÖRNYEZETVÉDELMI INNOVÁCIÓS DÍJAT (RÉSZLET A CÉG SAJTÓKÖZLEMÉNYÉBŐL)

Az elismerést V. Németh Zsolt államtitkár, valamint Pálinkás József, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnöke nyújtotta át 2016. március 31-én az Országház felsőházi termében ünnepélyes keretek között megrendezett innovációs díjátadón az Aquaprofit Műszaki, Tanácsadási és Befektetési Zrt. vezetőinek, Udud Péter vezérigazgatónak, valamint Nádasi Tamás elnök úrnak.

A Földművelésügyi Minisztérium 2015. évi Környezetvédelmi Innovációs Díjában az Aquaprofit Zrt. az arzéntartalmú vizek tisztítására kidolgozott eljárásért és berendezésért részesült.

Megtisztelő az Aquaprofit Zrt. számára az elismerés, hiszen az év legjelentősebb műszaki, gazdasági innovációs teljesítményét elismerő pályázat során a bírálók 22 pályázó közül az eredetiség, újszerűség, valamint a társadalmi és környezeti hasznosság mellett a gazdasági mutatók – 2015-ben a hasznosítás során elért többleteredmény vagy többletárbevétel – alapján választották ki a legnagyobb horderejű és legsikeresebb innovációkat.

A száz százalékban magyar tulajdonú, több mint 20 éves múlttal és 15 milliárdos árbevétellel rendelkező társaság saját szabadalmaztatott eljárása és berendezése olyan találmány, mely az arzén- és vastartalmú vizek tisztítását szolgálja vízellátás céljából. Ennek része egy többlépcsős előkezelés, összefoglaló néven előoxidáció, az azt követő ózonos oxidáció, valamint a szennyezés eltávolítására alkalmas berendezés. A módszer újdonságtartalmának köszönhetően a hagyományos elvű víz-tisztítási technikához képest

- a környezetterhelés lényegesen csökkenthető;
- nem szükséges koagulánsadagolás, az oxidációval növelhető;
- a jobban beépülő arzenát hatékonyabban eltávolítható;
- a vízpazarlás az alacsonyabb öblítővízigénnyel csökkenthető;
- kisebb térfogatú dekantáló szükséges;
- biztosítható az EU-ban megengedett 10 µg/liter határérték alatti arzénkoncentráció.

A cég kutatás-fejlesztési projekt keretében vizsgálta és feltárta az arzéneltávolítás hatékonyságnövelésének módját, valamint az egyéb szennyezők – ammónium-ion, vas, mangán – komplex eltávolítási lehetőségét. A 2015. év végéig a technológia 4 ivóvízminőség-javító program keretében összesen 6 településen valósult meg.

AZ „ÉRTÉKTEREMTŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS” SZAKMAI SIKERT HOZOTT AZ ORSZÁGHÁZBAN IS

SERKE ÁDÁM

Hazai vízművek, egy felsőoktatási intézmény és két Vízipari Tag értékteremtő együttműködésének eredményeképpen született meg az az innováció, amely a XXIV. Innovációs Nagydíj Pályázaton kiemelt elismerésben részesült március 31-én az Országházban. Az oklevelet a bajai Eötvös József Főiskola, a VízTEC Zrt. és az EMVIR Nonprofit Kft. képviselői vették át. A sikert elsősorban annak tulajdonítják, hogy a hazai vizes szakmán belül kialakult egy önmagát erősítő, értékteremtő együttműködés.

Az elismert nemzetközi szintű innováció egy nagy lépést jelent abba az irányba, hogy a jövőben a szennyvíztisztító telep mikrokozmosza energiahálózatának szerves részévé váljon, és „energiaraktárként” tekintsen rá szűkebb és tágabb környezete egyaránt.

Kövér László házelnök úr nyitó beszédének egyik fő üzenete volt, hogy Magyarország elismeri és támogatja azokat a mérnököket, akik innovációt hoznak létre. A szakemberek Magyarországot segítik, hogy lépést tartson a világgal, mivel véleménye szerint a nemzetközi versenyben a hatalmasok nem szívesen hagynak nagy hozzáadott értéket termelő tevékenységet a gyengébbeknek.

A vizes szakma még sok tartalékot rejt magában. Az eseményen a szakma egészét Kurdi Viktor MAVIZ elnök és Nagy Edit főtitkár-asszony képviselték, illetve jelen voltak Nagy Miklós ügyvezető igazgató és Üszögh Lajos igazgató-helyettes urak a Miskolci Vízmű Zrt-től, Nagy András ügyvezető igazgató és Böcskey

Zsolt műszaki igazgató a Zalavíz Zrt-től, Benkóné-Kovács Zsuzsa a Heves Megyei Vízmű Zrt-től.

A kiemelt elismerésben részesült innováció az „ENWT technológia” nevet viseli. (Energy Neutral Wastewater Treatment). Az innováció lényege, hogy az anyagáramok mikrobiológiailag kontrollált megváltoztatásával az egyes műtárgyak tápanyagigénye optimalizálásra kerül. Ennek eredményeképpen mind a vízvonal, mind az iszapvonal műtárgyainak és gépészeti berendezéseinek működési hatékonysága javul.

60 éves kiválóság

Professzionális folyadék menedzsment

- Hordó- és tartályszivattyúk
- Excenteres csigaszivattyúk
- Áramlásmérő rendszerek
- Levegő működtetésű kettős membrán szivattyúk
- Független és vízszintes centrifugális szivattyúk

Az előrelépés

- Adagolószivattyúk és tartozékok
- Klórgáz berendezések
- Mérés és szabályzástechnika
- Rendszer és gyártási technológia
- Vegyipari centrifugális szivattyúk
- Vízfertőtlenítés

Lutz-Szivattyúk Magyarország Kft.

9024 Győr · Vasvári P. u .9.
Tel: 96/ 419-813 · Fax:96/ 419-814 · E-Mail: lutz-szivattyuk@lutz.hu

www.lutz.hu
www.lutz-jesco.com

INTERJÚ BÁLINT ISTVÁNNAL

Bálint István

Építőmérnök, közgazdász. 3 gyermek édesapja. Szakmai pályafutását tervezőként kezdte. A '90-es évek elején befektetési tanácsadással foglalkozott, majd vízzel, vízkezeléssel kapcsolatos kivitelezési, értékesítési projekteket vezetett.

A Xylem elődjénél a Sanitaire finombuborékos levegőtisztító rendszer értékesítésével kezdte tevékenységét. Különböző pozíciók – köztük a svéd anyavállalatnál töltött egy év – betöltése után közép-európai szervizvezetőként tevékenykedett, valamint értékesítéssel foglalkozott. Később a magyar cég ügyvezetőjévé, majd 2014-ben regionális ügyvezetővé nevezték ki.

A cég idén 25 éve van jelen professzionális támogatással a magyar piacon. A jeles évforduló apropójából Bálint Istvánt, a Xylem Water Solutions Magyarország Kft. ügyvezető igazgatóját kérdeztük a kezdetekről, napjaink kihívásairól és a jövőbeli tervekről. Meséljen a cég történetéről!

A társaság alapításakor még nem volt Magyarországon olyan szerviz kiszolgáló cég, amely a meglévő berendezések értékesítés utáni háttértámogatását is ellátta volna. Mivel a Flygt már abban az időben is népszerű márka volt a közüzemi szektorban, a szervizes irány kézenfekvőnek tűnt, hiszen addig nem volt ritka eset, hogy egy-egy berendezés javítása hónapokig tartott. A kezdeti időszak után a piaci igények növekedésével elég gyorsan felismerték, hogy a szerviz mellett az értékesítésbe is be kell kapcsolódni. Ezen a területen is számos lehetőség nyílt meg számunkra.

Több, a Flygt márkával foglalkozó cég is létezett akkoriban Magyarországon. Cégünk 4-5 éves sikeres működése után az anyavállalat 100%-os tulajdonában lévő leányvállalatként kizárólagos jogot kaptunk a magyarországi értékesítésre. A többi vállalata továbbiakban viszonteladóként működött.

A cég növekedésével egyre több terméket vettünk fel a portfólióba. Ezek mind a vízzel kapcsolatos feladatok ellátására szolgáltak: szűrők, tisztavizes szivattyúk, UV-s és ózonos rendszerek. Később a régi cégből kivált a víztechnológiával foglalkozó cégcsoport és így jött létre a Xylem jelenlegi formájában, 2013-ban.

Hogyan látja a cég jelenlegi helyzetét?

A 2014-es és 2015-ös évünk is nagyon jól sikerült. Az előző évek is biztatóak voltak. Ebben a régióban nagy infrastrukturális beruházásokra van szükség, ezeket Európai Uniósi forrásokból lehet megvalósítani. Az Uniósi források rendelkezésre állnak, a helyi kormányoknak esetenként csak 10%-ot kell hozzáadniuk. A saját forrás tehát nagyon kis rész, ez egy éven belül megtérül. Ezekkel a beruházásokkal az állam hozzájárul a növekedéshez, munkahelyeket teremt és bevételt hoz saját maga számára is. Az EU-s forrásoknak köszönhetően úgy gondolom, hogy a következő 3-5 évben ismét jelentős, akár két számjegyűhöz közeli növekedést is várhatunk a régióban.

Hogyan értékeli a közműpiac helyzetét Magyarországon?

Minden nehézség ellenére úgy látom, a szakma helyzete kihívásokkal teli, de biztató. Magyarországon a közművek fejlettek, a vízellátás gyakorlatilag közelít az elméleti maximumhoz. Az elmúlt években az Európai Uniósi előírásokhoz történő igazodás és az ezzel kapcsolatos beruházások, illetve a magyar vízminőség bizonyos paramétereinek a megkérdőjelezése inkább a különböző szabványok és felületek közötti különbségek miatt jelentkezett, komoly minőségi kérdés sosem vetődött fel ennek kapcsán.

A szennyvízkezelésben is egyre jobb mutatókat produkál Magyarország. A közműöllő bezárását sikerül egyre inkább megvalósítani.

Az ivóvízünk kiváló minőségű, és a szennyvíztisztítás területén is nagyot léptünk előre annak kapcsán, hogy a kizárólag mechanikus, vagy egylépcsős tisztítással szemben ma már egyre inkább a 3-4 fokozatú tisztítási technológiák szerepelnek. Magyarországon az Európai Unió támogatásával megvalósuló projektek műszaki színvonala nagyon magas. Véleményem szerint összességében a Magyarországon alkalmazott technológia, a berendezések műszaki színvonala, az automatizáció foka és az ezzel foglalkozó vállalatok műszaki teljesítménye is magas szintű. Mindenképpen pozitív, hogy az elmúlt években nagyon sok mű tudott megépülni, és ezek sokkal színvonalasabb szolgáltatást tudnak nyújtani még nagyobb területen.

Mi az, amire a legbüszkébb az elmúlt 25 évből?

Arra, hogy Magyarországon az összes olyan fejlett technológia elérhető, ami a világban megjelenik és alkalmazható. Bár ebbe kevesen gondolnak bele, de ez egy olyan kis ország számára, mint Magyarország óriási eredmény, hiszen a legkorszerűbb technológia alkalmazása mind az üzemeltetők, mind a forgalmazók elé kihívásokat állít. Aránylag kis piaccal rendelkezünk Magyarországon, kisebb területen tudjuk ezeket az információkat

A Xylem-team

beszerezni. Kevesebb belföldi tapasztalatszerzési lehetőségünk van, és ez akkor is korlát, ha az EU területén sok szakember mozog.

Abban, hogy ezeket a technológiákat Magyarországra el tudjuk hozni, ezeket be tudjuk építeni és működtetni tudjuk, a kereskedelmi cégeknek is nagy szerepe van. A Xylem-nek az elmúlt években vezető szerepe volt a fejlett technológiák elérhetővé tételében. Én erre vagyok a legbüszkébb.

Hogyan látja a Xylem jövőjét, milyen tervekkel vágnak neki az elkövetkező éveknek?

Társaságunk a globális vízipari cégek közül a legszélesebb termékportfólióval rendelkezik. Az egyik legfontosabb feladatnak az egy kézben lévő megoldások összekapcsolását látom. Számunkra ezen lehetőségek kiaknázása még csak most kezdődik igazán.

Szintén fontos feladatnak tartom az értékesítés utáni szolgáltatások növelését, kibővítését. Az erősebb gazdasággal rendelkező országok példája mutatja az ilyen jellegű szolgáltatások iránti igény növekedését. Ez nem csak a szerviz vagy karbantartás kiszervezését jelenti, hanem például a működő rendszerek távfelügyeletét, az üzemállapot távoli felmérését, véleményalkotást, mely folyamatos, szoros együttműködést igényel a partnerekkel.

Nem szabad megfeledkeznünk környezetünk védelméről sem. A világ energiafelhasználásának egyik legnagyobb részét a közeg továbbítására szolgáló forgómotoros gépek (pl. szivattyúk) jelentik. A klímaváltozás hatásainak csökkentése irányába tett erőfeszítések, közösségi vállalások minden gyártó cégre kötelezettséget rónak. Ez azt jelenti, hogy ezen vállalatoknak folyamatosan meg kell felelniük az egyre szigorodó hazai és nemzetközi szabályozásnak, és folyamatos kutatási, fejlesztési munkával kell biztosítaniuk berendezéseik nagy hatékonyságú működését. A Xylem élen jár az energiahatékonyságot növelő fejlesztések terén, és intelligens rendszerek fejlesztésével veszi ki részét a környezetvédelmi törekvésekből. Jó példa erre a Flygt legújabb, intelligens vezérléssel ellátott szivattyúja, mely az idei müncheni IFAT szakvásáron került bemutatásra.

Bízom benne, hogy a következő 25 évben is hasonlóan eredményes munkával, továbbra is kiváló minőségű szolgáltatásokat nyújtva, piacvezetőként járhatjuk utunkat.

25 éve Magyarországon

xylem
Let's Solve Water

Franklin Electric

MAGAS MINŐSÉG

www.franklinmotor.hu

FRANKLIN HES Magas Hatásfokú Rendszer

Ha a gyors megtérülésen túl még jelentős megtakarításokra is vágyik, akkor a Franklin legújabb fejlesztését ajánljuk Önnek.

Ez egy igazi „pénztermelő” bűvármotor...

MIRE KÖLTI SZÍVESEBBEN A PÉNZÉT?

E. Felesleges áramszámlákra.

D. Komfortos munkakörnyezetre.

C. Megbecsült kollégáira.

B. Fejlett technológiákra.

A. Bármire, kivéve „E”

MÁRKAFELÁR NÉLKÜL

www.ampszivattyuk.hu

Ha egy 10-es skálán kellene értékelni titeket,
vagy magát a céget, akkor a szakmaiság,
a gyorsaság és az ár is 10-es pontszámot kapna...
UNIVER ZRT. - Tasner József energetikus

MEGBÍZHATÓ BÚVÁRSZIVATTYÚ FRANKLIN MOTORRAL

azonnali kiszolgálás

márkafelár nélkül

magas minőség

szakmai támogatás

EU - MEI megfelelés

alacsony szervizköltség

AMP BÚVÁRSZIVATTYÚK GYÁRTÁSA ÉS FORGALMAZÁSA
AGRI-MACH Kft. 6000 Kecskemét, Kísfői 200/a.
www.ampszivattyuk.hu • info@ampszivattyuk.hu

ÖRVÉNYSZIVATTYÚK FORDULATSZÁM- SZABÁLYOZÁSÁNAK VESZÉLYEI

JÓZSA ISTVÁN
aranydiplomás nyugdíjas
gépezsmérnök

A közműves vízellátás szivattyúzási feladatainál ma már rendszeresen alkalmazzák a frekvenciaváltóval táplált aszinkronmotoros hajtást, ami gazdaságosan oldja meg a szivattyúk fordulatszám-szabályozását. Ez a hajtási mód az általános megítélés szerint mindent megold ezen a területen.

Első rátekintésre ez így is van, de mivel a fordulatszám-szabályozással a szivattyú üzemi rugalmassága rendkívül megnő, és ezzel együtt

lehetőség adódik az üzemi tartomány olyan kiterjesztésére, ahol már a gépen belül, a lapátoszásokon káros iránytörések és leválások – kavitációk – alakulnak ki, ez tönkretelheti a szivattyút.

A vízellátásban három jól elhatárolható területet találunk a frekvenciaváltós szivattyúszabályozásban. Ezek a csőhálózati alapgépházak, az állandó zónanyomást tartó nyomásfokozó gépházak és a kutak üzemeltetése.

A téma kezeléséhez a szivattyúfordulatszám-hatásfok kagylógörbéjének áttekintésével kell hozzákezdeni (1. ábra). Mivel a

szivattyúgyártók katalógusai csak a névleges fordulatszámhoz tartozó Q-H, Q- η , Q-P, és Q-NPSH görbéket közlik, ezért a fordulatszám affinitástörvényeinek felhasználásával kell a kagylógörbét megszerkeszteni. A fordulatszám affinitástörvényei:

$$\begin{aligned} Q_1/Q_2 &= n_1/n_2 \\ H_1/H_2 &= (n_1/n_2)^2 \\ P_1/P_2 &= (n_1/n_2)^3 \\ NPSH_1/NPSH_2 &= (n_1/n_2)^2 \end{aligned}$$

Ezek az összefüggések létesítenek kapcsolatot a már ismert (1) jellemzők és a meghatározásra kerülő (2) jellemzők között, de kizárólag az „A”, ún. affin-parabolák mentén. Vagyis a gyári jelleggörbéken felvéve hat-hét Q-H pontot, mindegyiken átfektethető egy másodfokú parabola, és ezeken fognak megjelenni az ún. affin-pontok, kijelölve a csökkentett fordulatszámokhoz tartozó jelleggörbéket. Például fél fordulatszám az affin-pontban a vízszállítás 50%-ra, az emelőmagasság 25%-ra, a teljesítményigény 12,5%-ra fog csökkenni.

A hatásfokértékek az affin-pontokban alig változnak, mert különösen a felső, a gyakorlat számára fontos fordulatszám-tartományokban közel együtt futnak a hatásfokok az affin-parabolákkal.

Az affin-pontokhoz tartozó „P₁₋₆” teljesítmények lefutása a törvénynek megfelelően egy harmadfokú parabola, de jól látható, hogy a „H_{cs}” csőhálózatra dolgozó szivattyú teljesítményigénye egy magasabban futó érték.

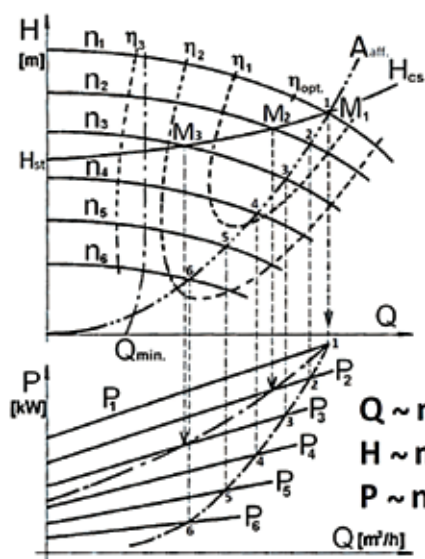
Vízellátási rendszereknél a teljesítményváltozás kb. 2,3–2,5 hatvány szerint alakul, de ezt minden esetben ki kell szerkeszteni az aktuális M_{1,2,3} munkapontokból.

A vízellátási rendszert megjelenítő „H_{cs}” terhelő jelleggörbe felvételével megjelennek ezek a munkapontok – M₁ M₂ M₃ –, melyeket a különböző fordulatszámoknál kialakít a szivattyú.

A névleges n₁ fordulatszámra úgy kell kijelölni a várható legnagyobb teljesítményhez tartozó M₁ munkapontot, hogy az a legjobb hatásfokhoz tartozó vízszállítás 115–120%-ára essen. Ekkor ugyanis a gép üzemi tartománya a hatásfok „kagylódombján” mozog, és itt lesz a leggazdaságosabb a működése, valamint ezzel ki lehet kerülni az ún. „nagyvízi” kavitációs üzemi tartományt.

Ennek a nagyvízi üzemi tartománynak a kijelölése különösen fontos az alapgépről átemelő ún. nyomásfokozó, frekvenciaváltós szivattyúk esetében, mert azok ugyan jelentős hozzáfolyási nyomással kapják a vizet, ezért hagyományos kavitációs igénybevételről nem beszélhetünk, de a megnövekedett belső áramlási veszteségek hatására jelentős roncsolódások alakulhatnak ki a járókeréken.

Frekvenciaváltóval szabályozott szivattyúknál meg kell határozni a legkisebb fordulatszámot adó („f_{min}”), legkisebb üzemi frekvencia értékét, hogy a gyárilag megadott legkisebb üzemszerű vízszállítást („Q_{min}”) ne tudja a szivattyú átlépni. Ennek a határfrekvenciának az értékét meghatározza a szivattyú-jelleggörbe meredeksége és a rendszerterhelő jelleggörbe

1. ábra
A szivattyú-fordulatszám kagylógörbéi a terhelőrendszerrel

fekvése, de a vízműves gyakorlatban ez kb. mínusz 15-18%-kal alacsonyabb a névleges 50 Hz-nél.

A rendszer jelleggörbe-indulási „H_{st}” pontja meghatározza a frekvenciaváltó indítási, ún. felfutási rámpáját, ugyanis a gép felfutásakor a szivattyú zárási nyomása, más szóval nulla vízszállítású pontja eddig a pontig kisebb, mint a rendszer nyomása, tehát a visszacsapó szelep még nem tud kinyitni. Eddig a gépcsoport bármilyen gyorsan felfuttatható, és ezen a szakaszon a rámpaidő normál villamos motornál lehet kb. 2-5 másodperc, de bűvármotornál nem haladhatja meg a 0,6-0,8 másodpercet a vízkenésű motortalpcsapágy berágódásának elkerülésére.

A csőhálózatra dolgozó alapgépházak szivattyúinál a felfutás után már a csőhálózat nyomáslökés-védelmét szolgáló lassú, kb. 3-5 perces felfutással kell az üzemi vízszállítást kialakítani. A leállásnál pedig a sorrend fordított lehet.

Bűvárszivattyúkra a szivattyúgyártók meghatározzák a névleges fordulatszám 70%-ában a legelső frekvenciaértéket, amivel elkerülhető az indulási felfutáskor a vízkenésű talpcsapágy berágódása. Vagyis legalább 35 Hz-re kell felfuttatni induláskor a bűvárszivattyút a lehető legrövidebb idő alatt. A legtöbb esetben a bűvárszivattyú zárási pontja ennél a 35 Hz-nél még nem éri el a rendszer H_{st} értékét, így a szivattyú még nem szállít, és kútkitermelésnél ezután

már a kút védelmét szolgáló lassú, kb. 5-10 perces felfutást is meglehet valósítani.

A következőkben egy nehéz szívási feltételekkel, városi elosztóhálózatra dolgozó szivattyú-aszinkronmotor gépcsoport frekvenciaváltóval szabályozott üzemét vizsgálhatjuk a 2. ábrán.

Az ábra jobb felső részén a szivattyú-fordulatszám kagylógörbéje látható egy névleges, 55 m-es rendelési ponttal, 50 Hz és 42 Hz közötti, 990–831/min. fordulatszám-tartományban (16%-os szabályozási tartomány).

Az ábra bal oldalán látható a léptékhelyes vázlatos ábrája a szivattyúnak a szívómedencével, valamint a szivattyút terhelő rendszer NPSH, magassági és nyomásösszetevői. $NPSH_{rendszer} = A_0 - H_{sg} - h'_s - h_{tg}$

Vagyis a légköri nyomásból (A₀) le kell vonni a szívóoldali (H_{sg}) geodetikus szintkülönbséget, a szívóoldali csőrendszer (h'_s) hidraulikai ellenállását és a víz hőfokához tartozó (h_{tg}) telített gőznyomást.

Így közvetlenül átvethető a ábra jobb oldali alsó részére a rendszer-NPSH „h_s” jelű parabologörbéi a szivattyú részéről megkövetelt NPSH-görbékhez.

A biztonságos, kavitációmentes üzemi területet kijelöli, ha a rendszer NPSH-értéke nagyobb a szivattyú által megkövetelt értékénél. $NPSH_{rendszer} >> NPSH_{szivattyú}$

Látható, hogy magas szívómedence-vízszin-

teknél nagyobb ez a vízszállítási tartomány, de alacsonyabb vízszinteknél ez a tartomány leszűkül, bár 42 Hz-hez tartozó fordulatszám a szivattyú akár teljesen le tudja szívni a medencét.

Az üzemállapot kritikus területe a nagy vízszállításoknál fog kialakulni, mert ezen az oldalon a szivattyú részéről megkövetelt NPSH-értékek meredeken emelkednek, és még elég magas medenceszinteknél is hamar metszésbe kerülnek a rendszer-NPSH-értékkel. Akkor, ha ez bekövetkezik, a szivattyúkerékben kialakuló nyomóoldali kavitáció leszakadásba, „blokingba” viszi a szivattyút, és hiába emelik a fordulatszámot, a gép vízszállítása nem fog növekedni, miközben a járókerék a kavitációtól tönkremegy. Ennél a gépcsoportnál a vízszállítást radikálisan korlátozza a medenceszint alakulása.

Jellegzetes, frekvenciaváltóval szabályozott bűvárszivattyúval megoldott feladat a parti szűrészű csápos kutak víztermelésének gazdaságos megvalósítása. Ezeknél a kúttípusoknál széles tartományban mozog a szivattyú vízszállítása és az emelő magassága is. A mellékelt 3. ábrán egy parti szűrészű csápos kút bűvárszivattyús kitermelése látható, a jobb oldali vázlaton a jellemző szintekkel, a bal oldalon pedig a szivattyú és a kút jelleggörbéivel (fordított elrendezés).

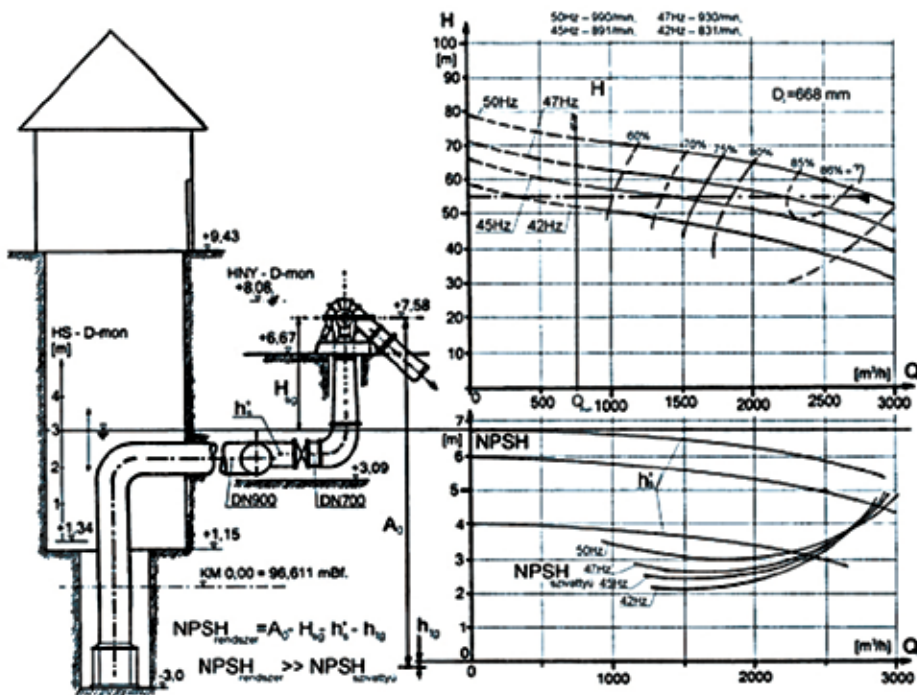
Ennél a szivattyúzási feladatnál a korábbiakban már említett indulási, kettős rámpafelteleken túl a folyamatos üzemben kialakuló kritikus állapotokra kell felfigyelni.

A bűvárszivattyúkat gyártók katalógusaikban megadják a légbeszívás elkerülését célzó ún. vízfedés „F” értékét. A szivattyúnál ugyanis, ha ez a vízfedés lecsökken a megadott érték alá, akkor a spontán légörvény képződése egy légcatornát juttat a szivattyú járókerékére, ami egyrészt hidrodinamikai balanszhibát és ezzel együtt rezgéseket kelt, másrészt letöri a szivattyú Q-H jelleggörbéjét, ami csökkent vízszállítással jár.

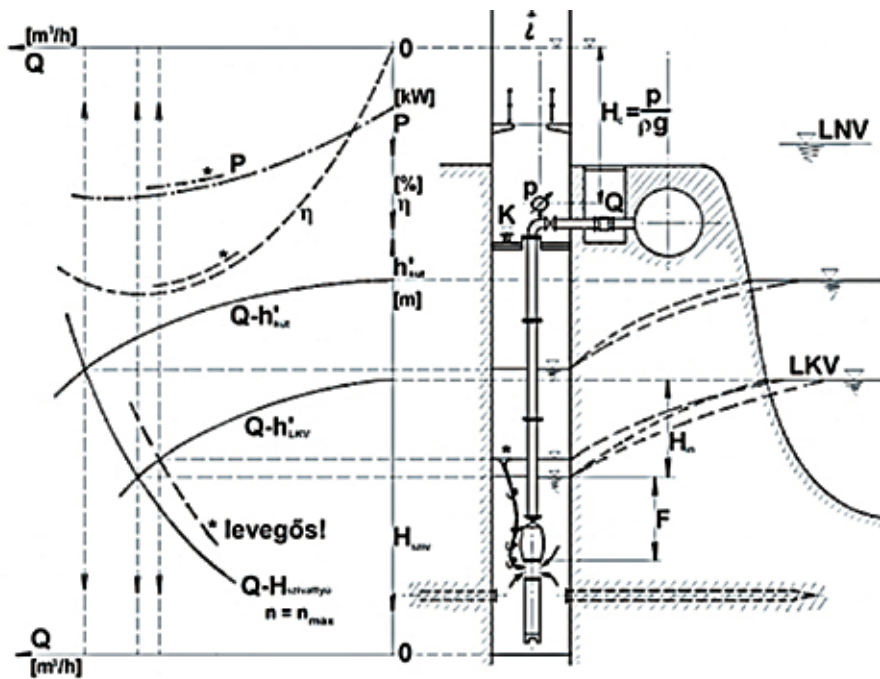
Ez a csökkenő vízszállítás addig folytatódik, amíg a kút vízadó képessége éppen megegyezik a szivattyú vízszállításával. Így egy önszabályozó rendszer alakul ki, ami az üzemeltető számára szinte észrevehetetlen.

A légbeszívásos üzemnél a levegőfonal úgy működik, mint egy „miniatűr vas-mangántalanító”, és a kiváló oxidok eltömítik a bűvárszivattyú szívókosarát. Az eltömődött szívókosár pedig lefojtja a járókerékre érkező víz útját, ami jelentős kavitációs eróziót okoz a járókerék és a vezetőkerék lapátkozásán. A kezelő a szivattyú csökkent vízszállításából adódóan csak későn értesül a jelenségről, és mikor a szivattyút kihúzza a kútból, már csak a roncsolódott járókeréket és a kilyukadt szivattyúházat láthatja.

A parti szűrészű kutaknál ez a jelenség rendszerint a folyó legkisebb vízállása – LKV – idején,

2. ábra
Közműves vízellátó rendszer szivattyújának frekvenciaváltóval szabályozott működése jelentős szívási feltételeknél

3. ábra
Parti szűrészű csápos kút légbeszívásos üzemű búvárszivattyúval

a legnagyobb fordulatszámon működő szivattyúnál szokott bekövetkezni.

Az előbbieken kizárólag a szivattyúra vonatkozó üzemeltetési problémákról esett szó, de a gépcsoport másik tagját, a kalickás forgórészű aszinkronmotort érintő, üzemzavart okozó jelenségekről nem történt említés. Ezeket röviden összefoglalva a zavarokat kiváltó okok között első helyen szerepelnek a motort tápláló áramfelharmonikusok villamos és mechanikai hatásai. Ilyenek a motor túlmelegedése, a tekercsfejek lazulása, a gördülő csapágycsúcsok okozta „szikraforgácsolása” és tönkremenetele. Mindezeket a mai villamosgép-ipar jól képes kezelni, de az üzemeltető vízműveknek ezekre rá kell kérdezni, és garanciát kérni a szállítótól a problémák megoldására.

Felhasznált irodalom

Örvényszivattyúk a gyakorlatban 2.10.10. – 2013 Józsa I. – Inveszt-Marketing Bt., Inveszt.bt@chello.hu

MAVÍZ ÚJ BELÉPŐ

Robotechnik kft., Eger

A 2008-ban alakult kft. főleg kereskedelmi tevékenységet folytat. Fő profil: szennyvíz csatornák, valamint az ezekhez kapcsolódó műtárgyak

tisztítására, vizsgálatára és feltárás nélküli felújítására alkalmas eszközök, berendezések és eszközök forgalmazása. Erősségük a speciális elzáró alkatrészek (NÁ 2000 mm méretig) raktárról történő szállítása. Nagy hangsúlyt fektet a kft. a forgalmazott termékek garanciális, valamint azon túli megfelelő szerviz háttér biztosítására. Ezen munkákra, valamint a technológiát segítő autók gyártásra egy szerviz labor és egy 400 m² alapterületű szerelő csarnok áll rendelkezésre.

SZEMÉLYI HÍREK

Változás az Észak-dunántúli Regionális Vízmű Zrt. vállalat vezetésében. 2016. április 6.-tól Tóth Mária a Társaság megbízott műszaki-vezérigazgató helyettese.

XIII. ÁGAZATI HUMÁNPOLITIKAI KONFERENCIA

KOVÁCS KRISZTINA

humánpolitikai csoportvezető
Pannon-Víz Zrt.

A Magyar Víziközmű Szövetség a Pannon-Víz Zrt. közreműködésével a győri ETO Parkban rendezte meg a konferenciát, ahol a résztvevők – a témafelvezető, vitaindító előadásokat követően – fórumbeszélgetés keretében vitatták meg a konferencia témaköreit.

A szakemberek megállapították, hogy a magyar víziközmű-ágazatban is tapasztalható az az európai trend, amely ma már a magyarországi vállalkozások jelentős részét sújtja. A szakemberhiány a szolgáltatásminőség és a hatékonyság csökkenéséhez vezethet, ezért a humánpolitikai szakemberek egyöntetű véleménye szerint a víziközmű-társaságoknak azonnali és hatékony stratégiát kell kidolgozniuk a szolgáltatási színvonal visszaesésének elkerülése érdekében.

A konferencia résztvevői a stratégia legfontosabb elemének tartották az ágazatnak mint munkáltatói márkának a fejlesztését, köztudatba emelését és vonzóvá tételét a jövő generációi számára.

A munkaerőpiac látható változásai alapján felértékelődik a humán erőforrás-gazdálkodás szerepe, és kiemelt stratégiai célként kell tekinteni a dolgozók megtartására és motiválására, valamint a lojális és szakmailag felkészült munkatársak utánpótlásának biztosítására.

A konferencia résztvevői ehhez eszköznek tekintik a munkatársak motiválását, fejlesztését belső képzésekkel, felnőttképzésben történő részvételük támogatásával, az utánpótlás felkutatását középfokú és felsőfokú intézményekkel történő együttműködéssel, duális képzésben való részvétellel, illetve gyakornoki program bevezetésével.

VÍZIKÖZMŰ ÁGAZATÉRT ÉRDEMÉREM KITÜNTETÉSBEN RÉSZESÜLTEK

**ANDICS GÁBOR, A WILO MAGYARORSZÁG KFT.
ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓJA**

A Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karának gépgyártás-technológiai szakán végzett. Posztgraduális képzés keretében felsőfokú külkereskedelmi szakvizsgát tett, majd a diploma megszerzése után pályáját a Csepel Művek Szerszámgépgyárában kezdte. Ezt követően különböző német érdekeltségű cégeknél dolgozott. 1994 óta a WILO Magyarország Kft. ügyvezetője. Andics Gábor a MaVíz Vízipari Tagozat vezetőségi tagja volt 2003 és 2013 között, továbbá éveken át volt tagja a Műszaki Bizottságnak is.

Vízmű Panoráma: Mit jelent Önnek ez a kitüntetés?

Andics Gábor: A kitüntetés váratlanul ért, és mi tagadás, nagyon jól esett.

Számomra a MaVíz szellemi otthont jelentett mindig is, ezért kezdeményeztem még a '90-es években a WILO Magyarország felvételét. Mi mindig aktívan és néhányszor kezdeményezően vettünk részt minden szakmai megmozduláson.

A MaVíz céljaival, értékrendjével megannyi éven keresztül egyetértettem, és így könnyű volt mind a vízműves, mind a vízipari tagozatos kollégákkal együtt dolgozni. Ezek után érthető, hogy nagy megtiszteltetésnek éreztem, hogy az Elnökség és a Vízipari Tagozat Vezetősége is egyetértett a kitüntetéssel.

V. P.: Mi volt élete legnagyobb szakmai sikere?

Andics Gábor: 1975 óta dolgozom, eleinte a szerszámgépiparban, majd 1994 óta a WILO Magyarország Kft. vezetőjeként. Természetesen ilyen hosszú idő alatt mindig vannak csúcspontok, sikerek és csalódások. Én azonban nem hiszek a csúcspontokban, a folyamatos tisztességes munkának szerintem nincs alternatívája. Hálás vagyok a munkaadóimnak, és talán szerencsésnek is mondhatom magam, mert egész pályafutásom során lehetőséget kaptam arra, hogy kezdeményező, alkotó és kreatív gondolatokat valósítsak meg.

GARAI GYÖRGY, AZ ÉRD ÉS TÉRSÉGE CSATORNA-SZOLGÁLTATÓ KFT. VEZETŐ FŐMÉRNÖKE

1978-ban lépett be a Fővárosi Csatornázási Művekhez. Pályafutását a Dél-pesti Szennyvíztisztító Telepen kezdte mint mérnök. 1980-ban csatlakozott ahhoz a mérnökcsapathoz, melynek feladata az Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep üzemeltetésre történő átvételének előkészítése, a kivitelezés figyelemmel kísérése, az üzemeltetői érdekek érvényesítése volt. 1982-ben a telep üzemvezető-helyettese, majd üzemvezetője, később a Szennyvíztisztító Telepek Főosztályának vezetője lett. 2006 óta az Érd és Térsége Csatorna-szolgáltató Kft. vezető főmérnöke. Elévülhetetlen érdemeket szerzett a mintegy 320 km gerincvezeték építése során végzett kamerás vizsgálatok ellenőrzésével és később a munkálatok szervezésével is. Több cikluson keresztül volt a MaVíz Műszaki Bizottságának tagja. Szakértelme, gyakorlati tudása, tökéletes angolnyelv-tudása alkalmassá tette, hogy a Szövetséget nemzetközi szervezetekben képviselje, illetve nemzetközi és hazai konferenciák elismert előadójaként bemutassa a szennyvíztisztítás

nehézségeit. Új szakmai megoldásokat ismertetve adja át vitathatatlan tudását hallgatóinak.

Vízmű Panoráma: Mit jelent az Ön számára ez a kitüntetés?

Garai György: Meglepetést, mert nem számítottam rá. Örömet, mert igen nagy megtiszteltetésnek tartom. Szégyenkezést, mert sok kiváló kolléga nálam méltóbb rá. Feladatot, hogy a következő években legalább közelítsek a díjátadáskor rólam elhangzott méltatáshoz.

Vízmű Panoráma: Mi volt élete legnagyobb szakmai sikere?

Garai György: Nem tudok, nem is szeretnék ilyen kiemelkedő eseményt megnevezni. Talán azt nevezhetjük sikernek, hogy a számtalan nehézség mellett sokszor találtam örömet a munkában és a munkatársakkal való együttműködésben.

POPOVICS SÁNDOR, A DUNA-ARMATÚRA KFT. TANÁCSADÓJA

15 éven keresztül német munkaterületen, kifejezetten erőműszerelés területén tevékenykedett. 1992-ben látta meg a lehetőséget a Duna-Armatúra Kft. felépítésében. Eleinte mint német–magyar vegyesvállalat tevékenykedtek, a későbbiekben teljes mértékben magyar vállalkozássá alakult a cég. Az elmúlt 23 évben a Duna-Armatúra Kft. évi 1,5 milliárd forintos

évi forgalmú vállalkozássá fejlődött. Popovics Sándor immár hat éve mint tanácsadó vesz részt a Duna-Armatúra Kft. munkájában. A cég 1994 óta tagja a MaVíznek, és azóta rendszeres résztvevője és támogatója a szövetség eseményeinek, úgymint az évenként megrendezett főmérnöki értekezleteknek, igazgatói értekezleteknek, kiállításoknak, szerelőversenyeknek. Popovics Sándor a megalakult Vízipari Tagozat vezetőségi tagja, majd később elnöke volt 12 évig. Éveken át tagja volt a Víz az Élet Alapítvány kuratóriumának is.

SIPOS ISTVÁNNÉ, AZ ÉSZAKMAGYARORSZÁGI REGIONÁLIS VÍZMŰVEK ZRT. GAZDASÁGI IGAZGATÓJA

Pályáját a Kazincbarcikai Városgazdálkodási Vállalatnál forgalmi könyvelőként kezdte. Ezt az időszakot a város Építőipari Költségvetési Üzemében pénzügyi és számviteli csoportvezetőként eltöltött évtized követte, ezután került a társasághoz. Kezdetben főmunkatársként, később pénzügyi és számviteli osztályvezetőként, majd gazdasági igazgatóként látta el feladatait. 2002 novemberétől gazdasági és pénzügyi vezérigazgató-helyettesi, majd pénzügyi igazgatói posztot töltött be, később pedig az ÉRV Zrt. gazdasági igazgatója lett.

Munkája mára már országosan elismert, nagy tekintélye van a szakmában. Sokrétű munkafeladata mellett több szervezetnél vállalt, illetve vállalt számos szakmai, társadalmi és közéleti tevékenységet – felügyelő bizottsági tag, elnöki poszt, kamaratag, igazgatósági tag funkcióban –, többek között a MaVíznél is, ahol a 4 cikluson keresztül tartó felügyelő bizottsági tagság után jelenleg a bizottság elnöke, már a 2. ciklusban.

Vízmű Panoráma: Mit jelent Önnek ez a kitüntetés?

Sipos Istvánné: Megtiszteltetésnek érzem, hogy az Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt. támogatásával, a MaVíz szakmai szervezettel karöltve lehetőségem nyílik arra, hogy aktívan közreműködhetek a magyar víziközmű-ágazat új kihívások indukálta korszerű stratégiájának kidolgozásában, megvalósításában. Ez a munka természetesen csak nagyszerű szakemberekkel, mesteri csapatmunkában, határozott célokat megfogalmazó tervek alapján vihető sikerre; a befektetett munka

eredménye pedig mindannyiunk teljesítménye. Ezúton szeretném megköszönni minden elkötelezett kolléga, munkatárs, szervezet erkölcsi és tevéleges támogatását, mellyel valamennyien cselekvően járultak hozzá, hogy a „Víziközmű Ágazatért Érdemérem” elismerésben részesülhessek. A víziközmű-szolgáltatás jövőjét biztosító feladatok megvalósításához az ágazatért tevékenykedők számára gyümölcsöző partneri kapcsolatokat, szakmai összetartást és kiváló egészséget kívánok!

V. P.: Mi volt élete eddigi legnagyobb sikere?

S. I.: Hiszem Henry Ford szavait, miszerint:

*„Ha összejövünk, az a kezdet,
ha összetartunk, az a haladás,
ha összefogunk, az a siker.”*

A több évtizedes szakmai karrierem során mindig megtaláltam azt a csapatot, amelynek tagjaival egy-egy stratégiai célért teljes erőbedobással küzdöttünk – küldetesként megfogalmazva a minőségi munkát, a tervszerű, lépésről lépésre haladó építkezést.

Az eddigi munkám során pontosan ezt az összetartást tekintem sikernek, akár a mindennapi teendőim közben az ÉRV Zrt. gazdasági igazgatójaként, akár más szakmai szervezetnél betöltött egyéb funkciómban – gondolok itt elsősorban a MaVízre, ahol a 4 cikluson keresztül tartó felügyelő bizottsági tagság után jelenleg a bizottság elnöke vagyok, immár a 2. ciklusban. Szolgáljon e gondolat a következő nemzedék számára is útravalóul: „Ha összefogunk, az a siker”!

SOMOS ÉVA, AZ AQUACUST VÍZVESZTESÉG-ELEMZŐ KFT. KORÁBBI ÜGYVEZETŐJE

Frissen végzett mérnökként a Fővárosi Vízművek hálózatüzemeltetési osztályán kezdett dolgozni.

Egyike volt azoknak a szakembereknek, akik kezdeményezték a MaVíz elődje, az egykori Víz- és Csatornaművek Országos Szakmai Szövetsége megalapítását, és abban tevékenyen részt vettek. Később, a Vízipari Tagozat megalakulása után annak vezetőségi tagjaként több cikluson keresztül aktív szerepet vállalt a Tagozat munkájában.

Somos Éva rendszeres publikációkkal, többek között a Vízmű Panorámában hívta fel a szakma figyelmét a vízvesztés-elemzés fontosságára, és vált a téma és módszereinek legfontosabb hazai szakértőjévé.

Somos Éva vezetésével 1996. január 1-jén kezdte meg működését az AquAcust Vízvesztés-elemző Kft., amely idén ünnepli 20 éves fennállását.

Szakmai munkája messze túlmutatott azon, amit egy csőhálózati mérnöktől abban az időben elvártak.

Vízmű Panoráma: Mit jelent Önnek ez a kitüntetés?

Somos Éva: A díj készítetett arra, hogy végiggondoljam, mi vezetett erre a pályára, mit tettem, és miért, volt-e értelme egyetlen témakörnek szentelni a szakmai életemet.

Apám nagybátyja munka közben vesztette életét Budapest ostrománál: bombatalálat érte a Budai Csőhálózati Telepet, ahol dolgozott, és ahozá a felesége éppen ebédet vitt neki. Mindketten meghaltak.

Apámnak szenvedélye volt a munkája, ezért gyerekkoromban már

mindent tudtam a Fővárosi Vízművek hálózatáról, a csőfektetésekről, csőtörésjavításokról.

Az egyetem után csőhálózati problémákkal, helyi vízhiányok „oknyomozásával” foglalkoztam, ami egyenesen vezetett a veszteségek témaköréhez. Nagy harc volt, számtalan esetben éreztem reménytelennek a vízvesztés-csökkentés fontosságának elfogadtatását. Évtizedekig mondogattam, hogy ezzel a gumimacszkával rosszor vagyok rossz helyen, mégsem hagytam abba, erősebb volt a hitem.

Ez a kitüntetés megerősített, talán mégis érdemes volt minden cseppért harcolni.

V. P.: Mi volt élete legnagyobb szakmai sikere?

S. É.: A hazai víziközmű-szakma ma már tudja, mi az a vízvesztésmérés, értékén kezeli a vízvesztés-csökkentés témakörét, és esetleg ismeri az AquAcust nevet is. Hogy ez így lett, abban talán benne van a munkatársaim és az én munkám is.

Az igazi szakmai sikernek azonban azt érzem, hogy a családomat is sikerült megfertőzni, a vöm vette át tőlem a stafétabotot, és nagy ambícióval próbál új utakat törni.

Ami a folytonosságot illeti, a legidősebb fiúunokám már most érdeklődik a munkánk iránt, és kisfiú létére elszántan készül a mérnöki pályára.

És azért 5 generáció nem semmi!

A VÍZ VILÁGNAPJA DÍJAZOTTJAI

A víz világnapja alkalmából a Belügyminisztériumban 2016. március 22-én megtartott ünnepi rendezvényen

VÁSÁRHELYI PÁL-DÍJBAN RÉSZESÜLT

Lengyel János irányításközpont-vezető, Fővárosi Vízművek Zrt.

KVASSAY JENŐ-EMLÉKÉREM ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLT

Fodor Jenő
ívóvízágazati főmérnök,
Debreceni Vízmű Zrt.

Miklósfalvi Gusztáv

környezet- és vízminőség-védelmi osztályvezető, Duna Menti Regionális Vízmű Zrt.

Kakuk András

vízellátási ágazatvezető főmérnök, Érd és Térsége Víziközmű Kft.

Pampuch Józsefné

értékesítési osztályvezető, Nyíregyháza és Térsége Víz és Csatornamű Zrt.

Kurdi Viktor

elnök-vezérigazgató, a MaVíz elnöke, BÁCSVÍZ Zrt.

A kitüntetetteket következő lapszámunkban igyekszünk bemutatni.

A kancsó mint jelkép átadása. Kurdi Viktor a MaVíz elnöke és Joó István miniszteri biztos. (Lásd a következő oldalt.)

CSAPVÍZ-KEREKASZTAL-BESZÉLGETÉS A VÍZ VILÁGNAPJÁN

A MaVíz vízvilágnapi rendezvénye azzal kezdődött, hogy az ősszel esedékes Budapesti Víz Világtalálkozó szervezésével megbízott Joó István miniszteri biztosnak Kurdi Viktor, a MaVíz elnöke egy kancsót adott át az alábbi gondolatok jegyében.

ZSEBŐK LAJOS

Baki Berta (FEJÉRVÍZ ZRT) segítségével egy érdekes vízkóstolónak lehetünk részesei.

Előzetesen három, számmal jelölt üvegbe csapvizet töltöttek, kettőbe pedig ásványvizet, majd végigkínálták a kerekasztal résztvevőinek. A feladatuk annyi volt, hogy el kellett találniuk, vajon csapvizet vagy buborékmentes ásványvizet isznak-e, majd pontozniuk kellett, melyik víz mennyire ízlik. Az eredmények tanulságosak:

„Ennek a kancsónak a víz világnapján háromféle üzenete van. Az egyik egy kívánság: legyen minél sikeresebb a novemberi Víz Világtalálkozó. A második üzenet: használjunk itthon minél több kancsót. A harmadik kívánság az, hogy ebbe a kancsóba Magyarországon bárhol és bármikor tiszta, egészséges ivóvíz lehessen tölteni.

A MaVíz összetársadalmi érdekek tartja, hogy a csapvízzel kapcsolatban a hozzáértő, független szakmai érvek is nyilvánosságot kapjanak. Ehhez kívánt fórumot teremteni a csapvíz-kerekasztalbeszélgetéssel.

A fórum résztvevői

Joó István, Külgazdasági és

Külügyminisztérium, miniszteri biztos

dr. Vargha Márta, ÁNTSZ-OTH, OKK-OKI, a vízhygiénés és vízbiztonsági osztály vezetője

dr. Laky Dóra docens, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Vízi Közmű és Környezetmérnöki Tanszék

dr. Szigeti Tamás, Wessling Hungary Kft. (élelmiszervizsgáló labor), üzletfejlesztési igazgató

Major Éva, Fővárosi Vízművek, vízminőségi és környezetvédelmi igazgató

Varga Gábor, Gaja Környezetvédelmi Egyesület, elnök

Zsebők Lajos, Vízmű Panoráma, főszerkesztő, moderátor

Vízkóstoló eredményei, MaVíz, csapvízkerekasztal, 2016. március 22.

Név	Vizesüveg sorszáma, a víz eredete	Vizesüveg sorszáma, a víz eredete					Talála
		5	6	7	8	9	
		Csapvíz, Zámoly	Ásványvíz, Aquarel cédrus	Ásványvíz, NaturAqua	Csapvíz, Budapest	Csapvíz, Székesfehérvár	
1. Vendég	fajta	CSV	ÁV	ESV	CSV	CSV	4
	pont	7	5	8	8	9	
2. Vendég	fajta	CSV	ÁV	ÁV	ÁV	ÁV	3
	pont	10	7	7	9	9	
3. Vendég	fajta	ÁV	ÁV	ÁV	CSV	CSV	4
	pont	9	10	10	8	9	
4. Vendég	fajta	ÁV	ÁV	ESV	CSV	ÁV	2
	pont	8	9	7	4	8	
5. Vendég	fajta	ÁV	ESV	ESV	ÁV	CSV	1
	pont	7	8	6	6	7	
6. Vendég	fajta	ÁV	ESV	ESV	CSV	ÁV	1
	pont	5	5	8	7	8	
7. Vendég	fajta	CSV	ESV	ÁV	CSV	ÁV	3
	pont	7	8	6	5	7	
Összes pont		53	52	52	47	57	Átlag: 2.6
Rangsor		2	3	3	4	1	

A kerekasztal-beszélgetésen azt járták körbe a résztvevők, hogy a csapvíz miért biztonságos, egészséges, környezetkímélő, olcsó és kényelmes.

Az a döntés, hogy csapvizet vagy palackos vizet igyunk, három tényezőtől függ. Az elsőhöz tartoznak a reklámok, a rémhírek és maga a divat, a másodikhoz a tények, a harmadik pedig a saját tapasztalat.

Annak bizonyítására, hogy a harmadik tényező mennyire megalapozott,

Az első és a második helyezést a csapvíz kapta, azt pedig, hogy éppen mit ittak, hol eltalálták, hol nem.

ÚJ VIZEKEN – A NEMZETKÖZI PIACRA LÉPÉST SEGÍTI A MAVÍZ

A Magyar Víziközmű Szövetség (MaVíz) márciusban elfogadott új stratégiájának egyik célkitűzése a hazai és nemzetközi szakmai, üzleti kapcsolatok erősítése és fejlesztése, ami magában foglalja a víziközmű-szolgáltatók és a vízipar közötti közvetítés és információáramlás segítését, a víziközmű-szolgáltatók vállalkozói tevékenységének támogatását, valamint az innovatív, legjobb üzemeltetői gyakorlatok és technológiák elterjedésének elősegítését.

Ezen stratégiai iránymutatásokra és elvárásokra alapozva a MaVíz Titkárság a korábban is ellátott, nemzetközi szervezetekben való munkáján felül diplomáciai kapcsolatok kiépítésébe kezdett azzal a céllal, hogy mind az üzemeltetői, mind pedig a vízipari tagok számára feltérképezze a nemzetközi projektekbe való bekapcsolódás lehetőségeit, és népszerűsítse külföldön az exportképes termékeket és szolgáltatásokat.

Kazah kapcsolatok

2016. április 1-jén a MaVíz Titkárság megbeszélést folytatott a Kazah Köztársaság Magyarországi Nagykövetségén Zsilikajdarov Jermek titkár úrral a víziközmű-szolgáltatás kapcsán feltérképezhető együttműködési lehetőségekről, melyek magukban foglalják a MaVíz és a Kazah Víziközmű Szövetség közötti együttműködési lehetőségek feltérképezését, a magyar vízipar és víziközmű-szektor lehetőségeit a kazah piacon, valamint az oktatási és képzési együttműködést. A tárgyalás eredményeképpen a kazah fél felkérte a Titkárságot egy javaslatcsomag összeállítására a fenti lehetséges együttműködési területek részletesebb kibontásával és konkrét javaslatok meghatározásával. A találkozón a kazah fél kiemelte, hogy a nyugat-európai technológiákkal ugyan nehéz versenyezni, de a magyarok tudása és szakértelme nemzetközi szinten is kiemelkedő színvonalú. Ebből adódóan a magyar víziparnak és víziközmű-szektorban vannak lehetőségei a kazah piacon, ahol nagy igény mutatkozik a magyar fejlesztésű és Magyarországon gyártott technológiák iránt, amelyek gyártására lehetőség nyílna a későbbiek folyamán akár Kazahsztánban is. Az egyik legnagyobb potenciál a külföldi partnerekkel,

KISS ADRIÁN

nemzetközi ügyekért felelős munkatárs
MaVíz Titkárság

országokkal való oktatási együttműködésben rejlik. Az érettségi utáni 2 éves szakképzésre, illetve a néhány hetes/hónapos intenzív tanfolyami képzésekre sokkal nagyobb igény mutatkozik, mint a felsőoktatási mérnökképzésre, hiszen a megfelelő szakismerettel rendelkező szakmunkások biztosítása, pótlása a gazdaságilag kevésbé fejlett és felzárkózó térségekben is nagy kihívások elé állítja a víziközmű-szektor.

Grúz kapcsolatok

Ugyancsak áprilisban grúz delegáció látogatott el a MaVíz Titkárságra és a magyar víziközmű-szektor reprezentánsaihoz. A United Water Supply Company of Georgia (UWSCG) szakemberei egyhetes magyarországi tanulmányúton vettek részt az értékesítési különbözet kezelésének és legjobb hazai gyakorlatainak megismerése céljából. A tanulmányút 2016.

április 11–15. között került megrendezésre azzal a céllal, hogy a magyar vízi közműves szakemberek tudását megosszák a legújabb fejlesztések, stratégiák, technológiák, vízszivárgás-csökkentési gyakorlatok kapcsán, valamint a lakossági vízmérés legjobb tapasztalatai tekintetében. A delegáció tagjai tapasztalatszerzés céljából ellátogattak a MaVíz székházába, a Fővárosi Vízművek Zrt.-hez, a Bácsvíz Zrt.-hez és a MOM Zrt.-hez.

A Magyar Víziközmű Szövetség stratégiaileg elkötelezett a tagszervezetei nemzetközi szerepvállalásának és külföldi projektekben

való részvételének elősegítésében, támogatásában. Az UWSCG delegációjának látogatása remélhetőleg a magyar víziközmű-szektor és a grúz víziközmű-szektor közötti gyümölcsöző együttműködés kezdetét jelenti, amivel új külföldi piacok nyílnak meg a tagszervezeteink számára.

További terveink között szerepel a Nyugat-Balkán piacainak feltérképezése és az ottani projektekbe való bekapcsolódás, valamint a Magyar Nemzeti Kereskedőház külképviseleteivel való szorosabb együttműködés kialakítása.

Amennyiben érdeklődnek további külföldi projektek iránt, Kiss Adrián nemzetközi ügyekért felelős munkatársunk szívesen áll a rendelkezésükre további információval.

Elérhetőségek:

e-mail: kiss.adrian@maviz.org

mobil: +36 30 315 2427

A grúz delegáció látogatása a Magyar Víziközmű Szövetség székházában

GENCZLER ISTVÁN, A KAVÍZ KFT. ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓJA

Vízmű Panoráma: A korábbi ügyvezető, Ift Miklós nyugdíjba vonulását követően egy átmeneti időszak után került a cég élére. Hogyan történt a váltás?

Genczler István: A dolog viszonylag egyszerű. Az előző munkahelyemmel kötött vezetői jogviszonyom éppen megszűnt, amivel egy időben itt, a KAVÍZ-nél „ügyvezetőhiány” állt be. Korábban a hulladékkezelés területén dolgoztam, az itteni holding vezérigazgatója ezen a szakmai vonalon talált rám, és bízott meg a cég irányításával.

V. P.: Mi a végzettsége? Nem érzi hátránynak, hogy korábban más területen munkálkodott?

G. I.: Okleveles bányamérnök vagyok, és hét évig szénbányában dolgoztam. Közben a munka mellett közgazdasági másoddiplomát szereztem, ezt követően váltam „hulladékossá”. Az a váltás sem, és ez sem viselt meg szakmailag. Arról van szó, hogy nem feltétlenül az első számú vezetőnek kell a legjobb szakembernek lennie, bár a felelősséget neki kell viselnie. De két dologhoz mindenképpen kell értenie. Az egyik, hogy olyan munkatársakat nyerjen meg és bízjon meg megfelelő feladatokkal, akik szakmailag jobbak nála, és közben tegye őket a cég iránt elkötelezetté. A másik, hogy legyen képes a cég működését fenntartani közép- és hosszabb távon is. Ha megnézzük, az első követelmény adott, mert a KAVÍZ-nél nagyon jó tudású szakemberek dolgoznak, akik a megfelelő átszervezéssel és ezzel együtt a felelősségi körök átalakításával elkötelezetten dolgoznak. Emellett nem kell szégyellni kérdezni és tanulni a kollégáktól. Én személy szerint már eddig is nagyon sokat tanultam tőlük. A második, a működőképesség biztosítása hosszabb távra már keményebb dió, mert elég szűk a mozgástér. De hát erre vállalkoztam, mert a holding vezetése pont olyan embert keresett a cég élére, aki képes menedzselni az elsősorban gazdálkodási szempontból nehéz helyzetet. Ebben segítségemre szolgál a korábbi cégvezetői tapasztalatom és a közgazdasági ismereteim. És mi lehetne szebb feladat egy mérnök-közgazdásznak, mint egy ilyen kihívásnak való megfelelés?

V. P.: Díjazzuk az optimizmusát. Ha jól értettük, megfelelő felelősségi rendszert, meg valami átalakítást emlegetett. Mit jelent ez?

G. I.: A cég gazdálkodási szempontból 2014-ben nehéz helyzetbe került az elvonások és az árbevétel-csökkenések miatt. Ezért 2015 elejétől kezdődően egy erős reorganizációs folyamat vette kezdetét, mely kemény átszervezést, a feladatleosztás megváltoztatását és létszámcsökkentést jelentett. Ezen nagyjából túl vagyunk, ma már erősödünk, és inkább bővülünk.

V. P.: E felfordulásos folyamatba biztos belejárt szott valamelyest az integráció is.

G. I.: Így igaz, 2012-től negyven kistelepülés került hozzánk, ami tulajdonhányadban ugyan nem, de köbméterben és munkaráfordításban majdnem megkésztette a feladatainkat. Emellett külön elemként jelent meg az új önkormányzatok elvárásainak kezelése és a kapcsolatok egyengetése.

V. P.: Azzal kezdte, hogy hulladékkezeléssel foglalkozó céget irányított korábban. Egy új szem másként lát, mint akiket már vakká tett a saját szakmájuk. Mi a különbség a két ágazat között, illetve hol tartunk most mi, vizesek?

G. I.: Bár itt csövek vannak, amott meg edények és autók, de mondhatom, hogy rengeteg a hasonlóság a két ágazat tevékenysége és valamennyire a helyzete között is. Mindkettőnél sok-sok ember van, akit „személyesen” kell kiszolgálni, csak a hulladékosok igénybevevőnek, a vizesek felhasználónak nevezik őket. A cégek tulajdonosa mindkettő esetében az ellátásért felelős önkormányzat vagy az állam, és mindkét

szolgáltatás rengeteget változott, változik a politikai döntések, illetve az ezek alapján megszülető jogszabályok mentén. Fontos, hogy mindkettő egyben közegészségügyet is érintő szolgáltatás! Ezzel el is érteztünk a helyzetbeli hasonlósághoz. A hulladékosok helyzete úgy változott, hogy éppen az interjú készítésével egy időben indul az a központi rendszer, amelynek keretében egy kifejezetten erre a célra létrehozott állami cég fogja megrendelni a szolgáltatást különböző mutatók alapján számított áron az önkormányzati hulladékos cégektől, és a számlázást, illetve a díjbeszedést is ez a központi cég végzi.

V. P.: De hiszen ez ugyanaz, mint amit néhányan a vizes cégeknél is megvalósíthatónak látnak! Milyenek a működési tapasztalatok?

G. I.: Nincsenek még tapasztalatok, de ha működik, biztos, hogy más területeken is fel fog merülni az alkalmazás lehetősége.

V. P.: Van egy közös kérdésünk is a hulladékosokkal! Nálunk: mi legyen a szennyvíziszappal, a hulladékosoknál: mi legyen az új-rahasonosítás után megmaradó hulladékkal. És bizony a nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, az égetés irányába ballag a dolog. Ön hogyan látja ezt?

G. I.: Úgy, ahogy mondták, az égetés irányába ballag a dolog. Sőt azt is hozzá tudom tenni, hogy az iszap és a hulladék együtt égetésének lehetősége még inkább ezt fogja erősíteni. Jó lenne ugyan más módon (is) hasznosítani, de erre kevesebb esélyt látok a jelenlegi keretek között.

V. P.: Befejezésül: miként látja az ágazat egészének helyzetét?

G. I.: Tudja, van egy bizonytalan eredetű tanmese. Valamikor a középkorban megkérdezték három kőfaragótól sorban, mit csinálnak. Az első azt válaszolta: Nem látja? Követ faragok! A második is ugyanezt mondta. Amikor a harmadikat megkérdezték, ő mit csinál, az büszkén, hivatástudattal válaszolta: Én katedrális építők. Úgy látom, mi követ faragunk most mindannyian, pedig már jó lenne templomot építeni. A hivatástudat megvan hozzá.

V. P.: Köszönjük szépen!

NAGY MIKLÓS, A MIVÍZ MISKOLCI VÍZMŰ KFT. ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓJA

Szokásunkat megtartva rövid interjú keretében mutatjuk be a közelmúltban kinevezett első számú vízművezetőket.

Vízmű Panoráma: Minek köszönheti a kinevezését?

Nagy Miklós: Korábbi munkahelyemen, a Hajdú-Bihari Önkormányzatok Vízműnél az integráció során az ellátásért felelős tulajdonos önkormányzatok egy része úgy döntött, hogy a Debreceni Vízműhöz, egy másik része pedig a Tiszamenti Regionális Vízművekhez csatlakozik. Ez azt jelentette, hogy tulajdonképpen megszűnt a volt cégem, melynek vezérigazgatója voltam. Miskolcon viszont az első számú vezetőt beválasztották a Miskolci Egyetem konzisztóriumába, és ő úgy ítélte meg, hogy a két tisztség feladatait együtt már nem volna képes maradéktalanul ellátni. Emiatt eggyel hátrébb lépett, most ő az általános igazgatóhelyettesem. Tehát én is kerestem a munkalehetőséget, itt pedig keresték a szakmában jártas vezetőt, így találkozott a két érdeklődés. Ez a kinevezésem rövid története.

V. P.: A MIVÍZ Kft. a Miskolc Holding Zrt. tagvállalata a többi, önkormányzati feladatot ellátó társasággal együtt, tehát az ellátásért felelős önkormányzat és a vízmű között még van egy közbenső tulajdonos szervezet. Ez nagyon más, mint a volt Hajdú-Bihar megyei vízmű.

N. M.: Valóban más, mert a holding látja el az egyes szervezetek közösen végezhető feladatait, így a beszerzést, az informatikát, a HR-feladatokat stb., de ennél lényegesebb, hogy a tagvállalatokra nézve egységes gazdaságirányítási rendszert működtet. Én erről azt gondolom, hogy a közvetlen kapcsolat az ellátásért felelős önkormányzatokkal éppolyan jól működik, mint a holdingszervezetben történő működés, mivel a holding tulajdonosa az önkormányzat. Az utóbbira példa több megyei jogú város

holdingszervezete. A minőség inkább azon múlik, mit hogyan teszünk.

V. P.: Más lesz szakmailag is a feladata, hiszen korábbi helyén rétegvízzel volt dolga, itt meg karsztvízből kell szolgáltatni, ami elég „érzékeny jószág”.

N. M.: Mind a kettőnek megvan a maga szépsége, szakmai kihívása. A rétegvízhez majdnem mindenhol tisztítási technológia tartozott, ami azért nem volt olyan nagyon egyszerű az éppen érvényes minőségi követelmények miatt, a karsztvíz esetében – ami itt érzékeny karszt – a felszínről jövő szennyeződést kell tudni kizárni és az előírt minőségben szolgáltatni. Mindegyik megoldható és szép szakmai feladat.

V. P.: A MIVÍZ-nek a szakmában jó híre van, rendben mentek eddig is a dolgok. Mi az, amin mégis változtatni kíván?

N. M.: Valóban, a MIVÍZ egy innovatív cég, nagyon jó szakemberekkel. Ezeket az értékeket mindenképpen meg akarom őrizni, sőt fejleszteni. Azonban a műszaki jellegű eredmények megőrzése mellett feladatul kaptam a gazdálkodást támogató szervezeti és működéskorszerűsítést is.

V. P.: Ez hogyan érinti a dolgozókat?

N. M.: Ugyanazt kell tenniük, mint eddig, csak jobban, erről tájékoztattam is a dolgozóinkat a bemutatkozásom alkalmával.

V. P.: Mit látnak majd a változtatásból a felhasználók?

N. M.: Azt gondolom, hogy közelebb kell kerülnünk hozzájuk, kommunikatívabbnak kell lennünk az eddig is jó minőségű szolgáltatás megtartása mellett.

V. P.: Röviden nézzük az ágazat sorsát. Kell még a változás?

N. M.: Én azt látom, hogy nem dőltek el még a dolgok, és az a szándék, mely az egész ágazat egy ernyőszerkezet alá voná-

sát szorgalmazza, nem halt el. Ha ez a változtatás bekövetkezik, egyszerre lesz kényszer és lehetőség. Ugyanúgy, mint egy holdingnál, itt is központosítani lehet sok adminisztratív, illetve kiszolgáló tevékenységet. Az ügyfélszolgálattal és magával a szolgáltatás műszaki feladataival kapcsolatban kíváncsian várom a kormányzat elképzeléseit. Véleményem szerint továbbra is decentralizáltan lehet jól üzemeltetni. Tehát azt gondolom, gazdaságilag hatékonyabb egy ilyen intézkedéssel az ágazat, de szakmailag (műszakilag) nem biztos, hogy gördülékeny tud lenni a működés.

V. P.: Ha már a gazdálkodásnál tartunk, milyen ebből a szempontból az ágazat helyzete?

N. M.: A víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény jól indult, azonban az eredeti szándékok torzulnak, a megváltoztatott gazdálkodási keretek miatt nem tudnak megvalósulni. A pótlásra és a karbantartásra kevés a pénz, és ez a szolgáltatás minőségére is vissza fog hatni. Én nagyon fontosnak tartom, hogy a fejlesztések, pótlások, karbantartások és hibajavítások pénzügyi alapjai rendelkezésre álljanak, mert enélkül – legyen akárhány szolgáltató, bármilyen szervezeti formában, bárkivel az élen – nem lesz megfelelő minőségben fenntartható a víziközmű-szolgáltatás.

V. P.: Köszönjük szépen, eredményes munkát kívánunk!

INTERJÚ FÜRJES-GÁBOR JÓZSEFFEL, A VÍZÜGYI KÖZSZOLGÁLTATÁSI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETI SZÖVETSÉGÉNEK ELNÖKÉVEL

Portrérovatunkban olyan, fontos tisztséget betöltő, eredményes tevékenységet felmutató, vagy éppen érdekes szakembereket mutatunk be részletesebben, akik az egész ágazatot érintően lényeges szerepet töltenek be. Most kilépve ebből, mégis szakmán belül maradva Fürjes-Gábor Józseffel, ágazati szakszervezetünk elnökével beszélgettünk, aki hitvallásként előre leszögezte: egymást kiegészíteni, nem nekirohanni a falnak!

Vízmű Panoráma: Kérünk egy rövid életutatót.

Fürjes-Gábor József: Ózdon születtem, és egy tőle nem messze fekvő kis faluban éltem, Lénárdarócon, szüleim egyszerű munkásemberek voltak. Már az általános iskolában megszerettem a kémiát, és így választottam középiskolát, ahol általános vegyésztechnikai oklevelet szereztem. Első munkahelyem az Északmagyarországi Regionális Vízmű Vállalat volt, máig itt dolgozom. Rögtön az elején, pályakezdőként Lázbércre, a víztároló, illetve a felszíni vízkivételi mű laboratóriumába kerültem, ahol biológiai, bakteriológiai és kémiai vizsgálatokat végeztünk. Jó volt ott dolgozni, szerettem magát a munkát is, a munkatársakat is, és valahogy a közönség „motorjává” kezdtem válni. Bevonultam, majd katonaidőmet letöltve a vállalatvezetés az akkor épülő ózdi strandra küldött műszaki ellenőrnek, majd az építkezés befejeztével az akkori igazgató, Aranyosi Gábor megbízott a strand próbaüzemének levezénylésével és a kezdeti próbaüzemeltetés irányításával. Szép időszak volt, megcsináltuk azt is, hogy a strand átadására kertész ismerősömmel egy éjszaka alatt parkosítottunk, beültettük többéves fákkal a strand körüli területet. Mondhatom, nagy sikerem volt, strandvezető lettem. Sajnos a strandot rövid időn belül átadtuk az ózdi városi vízműnek, és ezzel véget is ért strandvezetői karrierem. Az ózdiak mindenképpen szerettek volna ott tartani, de végül választanom kellett, és én az anyacégnél maradtam, így visszakerültem Lázbércre. Mindeközben kiderült, hogy a valódi énem a közösség felé hajt, aminek máig nem tudom a magyarázatát. Szeretem az embereket, és azt keresem akkor is, hogyan tudok rajtuk segíteni. Mondhatom, ők is elfogadtak, kedveltek, ez nap mint nap megnyilvánult, és odavezetett, hogy kiszemeltek munkaverseny-felelősnek. Ez ma sokaknak mosolyt csalhat az arcára, de én máig úgy gondolom, az egy közösségteremtő erő volt. Lehántva róla a politikai mázt – amit helyben nem is érzékelünk – sok olyan dolgot csináltunk, munkatársaimmal olyan dolgokban vehettünk részt, melyekről ma már nem is álmodunk. Tehát a brigádmozgalom gazdája

voltam, és emellett részt vettem az ifjúsági mozgalomban is. Ezzel manapság nem szokás dicsekedni, de én azt mondom, mindenhol olyan volt ez, amilyenek a helyiek formálták. És én igazán igyekeztem.

V. P.: Így a továbbtanulás ki is maradt az életéből.

F. J.: Lehet, furcsán hangzik, de én mindig művezető szerettem volna lenni Lázbércen. Amikor 1975-ben először jártam ott, földbe gyökerezett a lábam, és azt mondtam magamnak: nekem itt a helyem, itt szeretnék dolgozni, itt szeretnék élni. Ebből majd minden megvalósult, de Lázbérc ma már csak a lakhelyemül szolgál, a feladatok sokféle szőlítanak. Visszatérve a művezetőséghez, ahhoz nem kell felsőfokú végzettség, így akkor nem is erőltettem, erőltették a továbbtanulást. Azután később, amikor már nem a vízben lévő baktériumokkal, hanem emberrel foglalkoztam, szükségét éreztem a tanulásnak és a diplomának. Így a Pécsi Tudományegyetem személyi szervezői szakán, majd később a Szegedi Egyetem Jogtudományi Karának Munkaügyi Kapcsolatok Tanszékén szereztem másoddiplomát mint munkaügyi szaktanácsadó. A tanulmányok mögötti tudást a mai napig hasznosítom a munkámban.

V. P.: Térjünk vissza az életúthoz.

F. J.: 1989-ben visszakerültem Lázbércre, így megvalósult az álmom, technológiai csoportvezető, másként „művezető” lettem. Megnősültem, és ott, Lázbércen (úgy tartom, a világ közepén) le is telepedtünk, ma is ott élek. Mindennek előzménye, hogy az 1989-es forradalmi hangulatban elindultam cégünk szakszervezeti titkárának választásán, de – ma már tudom miért – nem választottak meg. Azután mégis úgy alakult, hogy a régi titkár munkakört váltott, és még Bándi László igazgató, akinek nagyon sokat köszönhettem addig is, győzködött, induljak el, vállalam el a feladatot. Akkor egy évre vállaltam az ÉRV szakszervezeti titkárának tisztségét, de a megbízatás máig tart.

V. P.: Úgy tudjuk, több tisztsége van.

F. J.: No igen, ha egy üzlet beindul... A részvénytársasággá alakulást követően bekerültem a felügyelőbizottságba, és megválasztottak az akkor formálódó üzemi tanács elnökének is, amely intézményt a munkatársaimmal együtt alakítottunk meg. Úgy gondoltuk többben, hogy az akkori törvényi változásokra tekintettel az érdekképviseleti munka hatékonyságát, a munkavállalók számára jobb alkupozíciót ezeknek a feladatoknak és intézményeknek az integrálása jelentheti. Ez az „üzlet” ebben, és a munkavállalók szempontjából „megéri”. No meg nem mellékes, hogy Nyugat-Európában is így csinálják.

V. P.: Ez utóbbi érdekes. Ha jól tudjuk, akkor az üzemi tanács a participáció jegyében részt vesz a cég döntéshozatalában, a szakszervezet pedig akár a cég döntéseivel szemben védi a dolgozók érdekeit. Akkor saját maga ellen is harcol?

F. J.: Én úgy látom, nincs ebben semmi ellentmondás. Eleve hibásnak tartom azt a felfogást, miszerint az érdeket védeni kell. Ez alapból szembenállást, így egyfajta harcot jelent, ahol törvényszerű, hogy van győztes, és van vesztes. A vesztes viszont mindig sérelemmel jár. Én azt állítom, az érdeket érvényesíteni kell, amiből mindkét fél elégedetten távozhat. És ha ez így van, akkor nem előnyösebb-e az, ha már a döntéshozatalban is ott lehetünk, nem csak egy adott helyzetet akarunk utólag jobbá tenni. Persze ez közös felelősségvállalást jelent, de a munkahelyért megéri.

V. P.: Valóban, lehet így is értelmezni a kérdést, ez is lehet a megoldáshoz vezető egyik út.

F. J.: Ez nem az egyik út, hanem a legjobb út. Ezt tanultam a munkaügyi és döntőbírói szolgálatom alatt, és ezt tapasztaltam Németországban, Belgiumban, ahol sokkal előrébb vannak az üzemi tanácsok bevonása, a szociális párbeszéd terén. A nyugat-európai gyakorlatban úgy fordítják, az üzemi tanácsnak nem egyedi döntési joga van, hanem egyedüli döntési joga, vagyis nélküle sok döntés meg sem szület. Persze nem minden a jogosítvány, mert a felek kapcsolatrendszerét nem a jog, hanem az emberekről alkotott nézetrendszer határozza meg. Fontos a rendezett munkaügyi kapcsolat, az együttműködés. Azért is kapcsolódtam be a MaVíz – akkor még VCSOSZSZ – HR-munkacsoportjának munkájába, hogy elősegítsem az üzemi tanácsok létrejöttét, a felek kapcsolatrendszerének minél hatékonyabb működését, fejlődését. Ahogy most látom, e fejlődésben vannak még tartalékaink.

V. P.: Azután jött a VKDSZ.

F. J.: 2009-ben a VKDSZ pályázatot írt ki a szakszervezet titkári posztjára, és ezzel egy időben az elnöki posztra való jelöltségre. Halasy Károly barátommal úgy gondoltuk, hogy együtt megpályázzuk. Ő a titkárit, én pedig az elnöki jelöltséget. Elmondhatom, nagy volt a várakozás, kezdetben nem volt egységes a támogatottságunk, de végül is a mi pályázatunk győzött, és március 26-án elnökké választottak.

V. P.: Akkor most egyszerre végez helyi, az ÉRV-hez köthető feladatokat, hiszen szakszervezeti elnök, az üzemi tanács elnöke, és az FB-ben is el látja a dolgozói képviselőket.

F. J.: Sőt mi több, itt, a helyi érdekképviseletben humánpolitikai feladatokat is végzünk, mi működtetjük az önkéntes nyugdíjpénztár helyi képviselőjét, ellátjuk a jóléti létesítmények teljes körű hasznosítását, működtetjük a lakásépítési kölcsönrendszert, és felügyeljük a munkabérelőleg kifizetését stb.

V. P.: Igen, és emellett még a VKDSZ-nek is az elnöke.

F. J.: Nem jó kifejezés az emellett, mert már régen átbillent a mérleg: időm és energiám nagyobb részét az országos szintű feladatok kötik le, ami előnyt jelent a saját munkaközösségemnek is, de a mindennapi, korábban megszokott jelenlétem, a személyes kommunikációm hiányzik. Szerencsémre ebben pótolnak közvetlen munkatársaim, akiknek sokat köszönhetek ebben az egész hivatászerű feladatban.

V. P.: Mi jellemzi a VKDSZ-t, mik a céljai?

F. J.: Ez egy jelentős ágazati szerveződés a maga 8700 fős tagságával, ami 50-60%-os szervezettséget jelent. Céljait és eszközeit tekintve jó szándékú és józan szerveződésnek nevezhetjük. Ha soroljuk a célokat, mi elsődlegesnek a munkahelyek megtartást tekintjük, ezt követi a bérek megfelelő színvonalának elérése, és a harmadik a szociális ellátórendszer kielégítő működése. Habár a tagságunkat illetően ez az egyik legjelentősebb tömörülés, önmagunkban kevesek vagyunk. Ezért

korábban az autonóm szakszervezeti konföderációhoz tartoztunk, de pár éve váltottunk, és csatlakoztunk a Ligához. Úgy gondoltuk, különösen az átalakulás időszakában, hogy ez kedvezőbb fórumot teremt az országos szintű érdekvégyesítéshez.

V. P.: Jó, akkor nézzük ezt az érdekvégyesítést. Megkérdezte a szakszervezetet a politika vagy a kormányzat az integrációt illetően?

F. J.: Igen, ők is kérdeztek, és mi is kezdeményeztünk tárgyalásokat, mert azzal ugyan egyetértettünk, hogy szakmai szempontból szükséges a szolgáltató szervezetek számát csökkenteni, de azzal már nem, hogy ez létszámcsökkentéssel járjon, és azt is határozottan képviseltük, illetve képviseljük a mai napig, hogy az integrációnak van határa. Nem értünk egyet azzal, hogy a szolgáltató szervezetek száma továbbcsökkenjen. Mi azt látjuk más ágazatok példáján, hogy ezek a központosítások és gyűjtő ernyőszervezetek nem sikeresek. A víziközmű-szolgáltatók számát a mai szinten tartva kell a rendszert működőképesebbé tenni, amin a gazdálkodási kényszerek és terhek csökkentését értjük. Egységes rendezőelvekre, szakmai irányításra, felügyeletre és ennek a különleges alapellátásnak az elismertetésére van szükségünk.

V. P.: Akkor úgy látja, hogy érvényre tudták juttatni a szándékaikat?

F. J.: Sajnos csak kisebbséget. Én azt feltételezem, hogy a döntéshozók sokszor nincsenek képben, mintha félreinformálnák őket, mert nem hiszem el, hogy ha ismernék a valóságot, akkor ilyen döntéseket hoznának.

V. P.: De hát azért vannak önök, hogy képbe hozzák őket, és a jó döntések – a munkavállalók érdekeinek is megfelelő jó döntések – irányába mozdítsák a kormányzatot. Egyáltalán milyennek értékeli napjainkban azt a mozgásteret, ahol az érdekeinket érvényesíthetnék?

F. J.: A mozgáster meglehetősen szűk. Mi azt tartjuk, hogy csak a konstruktív érdekérvényesítés a járható út, az egyeztetés, a tájékoztatás, az állásfoglalás, a nyilatkozat és az aláírásgyűjtés. Éppen az interjú készültkor kezdeményeztük azt az aláírásgyűjtést, mellyel a nagyon alacsony bérszínvonal miatti bérfelzárkóztatást, a munkahelyek megtartását és az ágazatot sújtó terhek csökkentését szorgalmazzuk.

V. P.: Az ágazatot sújtó terhek enyhítése inkább a MaVíz dolga lenne, nem?

F. J.: Természetesen ez elsősorban MaVíz-feladat, ez nyilvánvaló, azonban a dolgok összefüggenek. Akkor van munkahelymegtartás és béremelés, ha a vízművállalatok működési feltételei lehetővé teszik ezt. Ezért bizony közünk van nekünk is a vízművek működéséhez. Ugyanígy a MaVíznek is érdeke, hogy tagvállalatainál jó és jól fizetett szakemberek dolgozhassanak. Ez egy közös munka, nincs is az együttműködésünkkel semmi baj. A szövetségünk elsődleges feladata is az, hogy minden szinten megpróbálja elfogadtatni az ágazatot és az abban dolgozó munkavállalókat.

V. P.: Ez jó gyakorlatnak tűnik, tárgyalnak együtt és külön, aláírást gyűjtenek, de mi van a sztrájkjal? Ez minden munkavállaló alkotmányos joga.

F. J.: Ez itt is így van – de csak elvileg. A sztrájkjogot érthető módon törvény szabályozza, mely a közszolgáltatások esetében megszabja a szolgáltatás kötelező elégséges szintjét. Azonban nálunk ez szinte értelmetlen, mert mi nem tudjuk így működtetni a rendszereinket. Vagy van, vagy nincs vízszolgáltatás. Az kivitelezhetetlen, hogy csak egy kicsit van. Ugyanez igaz a szennyvízelvezetésre is, és akkor még nem is beszéltem a közegészségügyi kockázatokról. Éppen ezért nálunk a sztrájk kockázatos vállalkozás lehet, bár az vitathatatlan, hogy az ágazatban sztrájkhangulat uralkodott el a kialakult körülmények miatt.

V. P.: De egy jó kis demonstráció azért célravezető lehetne, nem?

F. J.: A demonstráció is rendkívül veszélyes fegyver. Csakis azok élhetnek vele eredményesen, akik erős társadalmi támogatást remélhetnek. Én azt hiszem, a szolgáltatóellenes hangulat miatt ez visszafele sülné el, és többet ártanánk magunknak, mint amennyi eredményt elrhetnénk vele. A munkavállalók részéről is alacsony a részvételi hajlandóság, és az igazi szándék inkább a véleményekben fogalmazódik meg. Ami motivál minden munkavállalót, az a munkahely elvesztésének félelme, és nem baj, hogyha ezt őszintén kinyilatkozzuk.

V. P.: Az eszközök szűkössége mellett az is gond lehet, hogy bár nem sok cég van, azok mégis többfélék, és az érdekeik nem esnek mindenben egybe.

F. J.: Igen, ez egy valós probléma. Vannak az államiak, az önkormányzati társaságok, a külföldi érdekeltségűek és a főváros. Ez számomra azt jelenti, hogy egy-egy ügyet az érdekezésszintjéig lehet képviselni. A céloknál ilyen ügyeket soroltam, mert a bér, a munkahely és a szociális ellátás mindig közös érdek, legalábbis a munkavállalók esetében. A legnagyobb probléma a szakmán belüli érdekkülönbség, amit az integráció, a tulajdonosi hovatartozás különösen kiélezett.

V. P.: Ez jó megközelítés, de azt jelenti, hogy vannak olyan ügyek, melyek egy erős csoportnak fontosak, de amiket a szakszervezet nem vállal fel. Ezt az érintettek vagy elfogadják, vagy odébb mennek egy szakszervezettel.

F. J.: Nem látok ilyen veszélyt. Ennél józanabbak a tagszervezeteink. Tudják nagyon jól, máshol vagy egyedül kevesebbek lesznek. Együtt vagyunk egy csapat.

V. P.: Mit tart olyan eredménynek, amit eddig elérték?

F. J.: Azt, hogy megmaradtunk, működünk, és még növekedtünk is. Mindenhol van kollektív szerződés, és elkészült a többmunkáltatós ágazati kollektív szerződés is, ami jelenleg akár kiterjeszhető is lenne, csak és kizárólag rajtunk múlik. Ez azt jelenti, hogy sikerült kialakítani helyben és országosan is egy működőképes partnerséget az érdekérvényesítéshez.

V. P.: Mit tart a legnagyobb problémájuknak?

F. J.: Az ágazat gazdasági helyzetével együtt az alacsony és emellett nagyon szóródó béreket. Utóbbira példa, hogy ugyanazért a munkáért egyes munkáltatóknál 1300 forintot adnak óránként, míg az ország másik részén a 800 forintos órabér mondható általánosnak adott szakmán és munkakörön belül. Sajnos az ágazati integrációt követően ez a probléma egyazon munkáltatónál és munkakörökben is kialakult.

V. P.: Ez az „országosan egy cég” megoldás felé mutat – hiszen annak kereteiben kezelhető volna egy ilyen gond –, de az előbb még ellenezte ezt! Most sem hiszem, hogy jó lenne, más megoldást kellene találnunk. Egyéb nehézség?

F. J.: A szociális párbeszéd strukturális gondja, hogy a helyi szakszervezetek partnere a menedzsment, míg országosan a kormányzat, akikkel jól, néha kevésbé, de meg tudjuk értetni magunkat. A munkáltatók mögött ott állnak a tulajdonosok, akik alpból megszabják a menedzsmentnek, mit lehet dönteni. Őket viszont egyáltalán nem érinti érzékenyen a dolgozók sorsa, közgazdasági értelemben gondolkodnak, nincsenek tekintettel a humángazdálkodási következményekre.

V. P.: Hát ez tényleg nagy gond. Mégis mit tart a jövőre nézve a legfontosabbnak?

F. J.: Elfogadott partnernek maradni minden körülmények között. Ez minden eredmény elérésének az alapfeltétele.

V. P.: Ha nem szakszervezetezik, mit csinál az elnök?

F. J.: A családomra, kedvteléseimre sajnos kevés idő jut, de igyekszem minél többet együtt lenni, közös programokat szervezni a feleségemmel és a két gyermekemmel, illetve majd a leendő unokámmal, aki nem sokára megérkezik közénk. 30 éve vadászom, és amikor tehetem, megyek az erdőbe. Az egy érdekes közeg, a természetben nincsenek még zavaró tényezők, ott igazán ki lehet kapcsolódni. Van még egy furcsa hobbim. Édesapám autószerelő volt, és gyerekkoromban az udvarunkon rengeteg javításra váró autó állt, köztük nőttem fel, és a vérembe ivódott az autószerelés. Most, ha feszült vagyok, vagy valami probléma rág, nekiállok, szétszedem és összerakom az autót, leszedem a kezeiket, ellenőrzöm a fékeket, és sorra kerül minden. Közben elmúlik a stressz, és sokszor ilyenkor születik meg a jó megoldás, vagy jön egy új ötlet.

V.P.: Kívánjuk, minél többet szereljen a több megoldás és a jó ötletek reményében. Köszönjük az interjút!

ÚJ KORSZAK A SZENNYVÍZ- SZIVATTYÚZÁSBAN

A VILÁG ELSŐ INTEGRÁLT, INTELLIGENS SZENNYVÍZSZIVATTYÚZÁSI RENDSZERE

Új megközelítés.
Egyedi technológia.

Xylem Water Solutions Magyarország Kft.

email: xylem.kft@xyleminc.com tel.: 23/445-700
weblap: <http://www.xylemwatersolutions.com/hu>
cím: 2045 Törökbálint, Tópark u. 9

xylem
Let's Solve Water

Együtt mindenre találunk megoldást!

Részletek a cikkben!

